

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

ΚΩΔΙΚΟΣ 2571

ΕΤΟΣ ΚΗ' (28)

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 346

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

2007

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας» πάει Ιταλία

Como, μία από τις λίμνες της εκδρομής.

Όπως κάθε χρόνο, μέσα στο Μάη, έτσι και φέτος «το Ζαγόρι μας» ταξιδεύει. Προορισμός τη φορά αυτή οι φημισμένες λίμνες της Βόρειας Ιταλίας, όπως ανακοινώσαμε στο προηγούμενο τεύχος Μαρτίου, προαναγγέλοντας ότι με τούτο το τεύχος του Απριλίου θα γνωρίζαμε και το λεπτομερές πρόγραμμα της εκδρομής, πράγμα που κάνουμε.

Επειδή, μέχρι τώρα, συνηθίσαμε τους αναγνώστες μας, το πρωτοσέλιδο να αφορά σε κάποιο από τα πολλά προβλήματα του Ζαγοριού, ας μας συγχωρέσουν τη σημερινή... παρασπονδία... Για μια φορά το χρόνο ας προβάλλουμε τους Ζαγορίσιους ως τουρίστες και όχι μόνο ως υποδοχείς τουριστών, μ' ό,τι αυτό συνεπάγεται...!

«Ζ»

Πρόγραμμα Εκδρομής

- 25/5. Συγκέντρωση των εκδρομέων μπροστά στη Νομαρχία και αναχώρηση στις 6.00 π.μ. για **Ηγουμενίτσα**. Επιβίβαση στο πλοίο και αναχώρηση για **Βενετία**. Διανυκτέρευση εν πλω.
- 26/5. Αφίξη το πρωί στο λιμάνι της Βενετίας και αναχώρηση για τη **Βερόνα** όπου θα δούμε την Αρένα, το σπίτι του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας, την «πλατεία των Κυρίων» και θα επισκεφθούμε το πλούσιο σε εκθέματα μουσείο του Καστέλλο Βέκκιο. Στη συνέχεια αναχώρηση για την **Γκάρντα**. Αφίξη στη χερσόνησο του γραφικού Σιρμόνε όπου θα δούμε το μεσαιωνικό κάστρο των Σαλιγκέρι να καθρεφτίζεται στα νερά της λίμνης, **το σπίτι της Μαρίας Κάλας**. Καταλήγουμε στη λίμνη **Ματζιόρε**, στη περιοχή Στρέσα. Δείπνο. Διανυκτέρευση.
- 27/5. Πρωινό στο ξενοδοχείο και επιβίβαση σε καράβι της λίμνης για επίσκεψη στα νησάκια **Μπέλλα** και στη **Μάντρε** όπουθα επι-

σκεφτούμε το πολυτελές **παλάτι των Μπορρομέο** του 17ου αιώνα και τους πανέμορφους κήπους γεμάτους από εξωτικά φυτά αλλά και καμέλιες, τουλίπες και αγάλματα. Στη συνέχεια αναχώρηση για **Μιλάνο**. Αφίξη στο ξενοδοχείο και αφού τακτοποιηθούμε στα δωμάτια ελεύθερος χρόνος για μια πρώτη γνωριμία με την πόλη. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

- 28/5. Πρωινό και θα επισκεφτούμε το γοτθικό καθεδρικό ναό, στη στοά του Βιττόριο Εμμανουέλε, τη **Σκάλα του Μιλάνου** κ.α. Στη συνέχεια αναχώρηση για την λίμνη **Κόμο** και **Λέκκο**. Θα επισκεφτούμε την **Βίλλα Μέλτσι** με τον γαλιωνέζικο κήπο της και τους γεμάτους από νούφαρα, αζαλέες και αγάλματα κήπους της. Στη συνέχεια επιβίβαση σε καράβι όπου φτάνουμε στη **Βίλλα Καρλόττα** όπου θα δούμε τους θαυμάσιους κήπους της. Επιστροφή στο **Μπελλάτσιο** και αναχώρηση για το Μιλάνο. Δείπνο. Διανυκτέρευση.
- 29/5. Μετά το πρωινό μας αναχωρούμε για το λιμάνι της Ανκόνα. Επιβίβαση στο πλοίο και τακτοποίηση στις καμπίνες. Απόπλους για Ηγουμενίτσα.
- 30/5. Αφίξη στην Ηγουμενίτσα και αναχώρηση για τα Ιωάννινα γεμάτοι όμορφες αναμνήσεις από την εκδρομή μας.

Τιμή ανά άτομο: 470 ευρώ

Σ.Σ. Επειδή υπολογίζουμε πως οι δηλώσεις συμμετοχής θα είναι περισσότερες των 48 (ένα λεωφορείο) παρακαλούμε οι δηλώσεις να γίνουν το αργότερο μέχρι τις 10/5/07 στα τηλέφωνα του Γραφείου: 26510 74000 και 26510 79286 (πρωινές ώρες).

* **Απαραίτητη η κατοχή ταυτότητας Νέου Τύπου.**

Χρονογράφημα**Πάσχα και Πασχαλιά****Σταύρου Συκιώτη**

την διδασκαλία του, να προσβλέψω-
με προς την θεία ακτινοβολία Του
και ελπίζωμεν εις την αθανασίαν
της ψυχής, μετά την κατανίκηση,
υπό του Ιησού, του θανάτου («... **Διά
Λαζάρου σε Χριστός, ήδη σκυλεύει,
θάνατε και πού σου, Άδη το
νίκος;...**») (Εξάποστ. Σαβ. Λαζάρου).

Το Πάσχα, μπορούμε να πούμε,

να τις μέρες αυτές και διακατέχο-
νται από ιδιαίτερη πνευματική ανά-
ταση.

Ετσι η μία όψη του Πάσχα είναι
κυρίως πνευματική και συγκλονιστι-
κή από την κακότητα του ανθρώπου
για τη σταύρωση δύο κακούργων κι
ανάμεσά τους ενός Θε(ου) ανθρώ-
που, δημιουργού του σύμπαντος και

Μεγάλη εβδομάδα, φέτος, και
Πρωταπριλιά, συναπαντήθηκαν. Κι
εκεί που θα 'πρεπε, με μάτσα αγριο-
λούλουδα στα χέρια μας, να τρα-
γουδάμε τραγούδια της Άνοιξης
χαρωπά, φύγαμε από τις κατάνε-
στες από κόσμο εκκλησιές με ευλο-
γημένα δαφνό-κλώνα, έκφραση της
θριαμβευτικής εισόδου του Ι. Χρι-
στού στα Ιεροσόλυμα, μετά την
κατανίκηση του θανάτου διά της
αναστάσεως του φίλου του Λάζα-
ρου, θανόντος προ τετραήμερου...
 («... **λέγει αυτοίς (τους μαθητές
Του): Λάζαρος ο φίλος ημών κεκοί-
μηται αλλά πορεύομαι ίνα εξυπνή-
σω αυτόν**».) (Ευαγγ. Ιωάννου ια 1-
45).

Η ανάσταση του Λαζάρου και η
θριαμβευτική είσοδος του Ιησού στα
Ιεροσόλυμα, με την πάνδημη συμμε-
τοχή του λαού της πόλεως σείοντες
τα «**Βάια**», σύμβολα της νίκης και
εκμνησίσεως του θανάτου (Κυριακή
Βαΐων), αποτελούν την αφετηρία
των εορτών του Πάσχα, την εβδομά-
δα των «Παθών», όπως λέγεται.

Το «δράμα» αυτό του Πάσχα,
έχει κάτι από τις αρχαίες τραγωδίες,
που μέσα από τα τραγικά δρώμενα,
**καταλήγουν στο θρίαμβο της νίκης
του δικαίου, της αλήθειας, της αγά-
πης, του καλού.**

Η Ρωμαϊκή εξουσία της εποχής
εκείνης συγκλονίζεται και κινητο-
ποιείται σε αντιπερισπασμό. Στην
εξέλιξη αυτή του αντιπερισπασμού
και συνεπώς και στην εξέλιξη του
θείου δράματος, διαγράφονται **θασι-
κά ανθρώπινα στοιχεία-γνωρίσμα-
τα, όπως η προδοσία του Ιούδα (...
Τι μοι θέλετε δούναι, καγώ παραδώ-
σω αυτόν...)** (Αντίφ. Μεγ. Πέμπτης),
**η εγκατάλειψη του Πέτρου («... Και
εμνήσθη ο Πέτρος του ρήματος
Ιησού ειρηκότος αυτό ότι πριν αλέ-
κτορα φωνήσαι τρις απαρνήσει
με...»)** Ευαγγ. Ματθαίου κατ 1-20. **Η
απάνθρωπη συμπεριφορά των ιου-
δαίων με τους γιουχαισμούς, τις
ύβρεις, τους προπηλακισμούς κλπ
για να κορυφωθεί η μικροψυχία και
κακοψυχία με τη σταύρωση του Ι.
Χριστού και των δύο κακούργων.**
(«... **Ίδε ο άνθρωπος. Ότε ουν είδον
αυτόν οι Αρχιερείς και οι υπηρέται,
εκραύγασαν λέγοντες: Σταύρωσον,
σταύρωσον αυτόν...**») Ευαγγ. Ιωάν.
1η 28-1016. Όλα αυτά για να κατα-
δειχθεί, τελικά, με την ανάσταση
του Χριστού η θεική νίκη στον
ανθρώπινο θάνατο της ζωής και την
πνευματική μικρότητα του ίδιου του
ανθρώπου, με τις επιγείες αδυνα-
μίες του και ατέλειες.

Το Πάσχα ή κοινώς Πασχαλιά
είναι η μεγαλύτερη γιορτή του Χρι-
στιανισμού, μετά την άλλη μεγάλη
γιορτή των Χριστογενένων (Η γέν-
νηση του Χριστού). Με το Πάσχα και
την Ανάσταση του Χριστού, ολοκλη-
ρώνεται η Θεανθρώπινη παρουσία
Του στη γη μας. Ο Θεός, εν τη
μακροθυμία Του, απέστειλε τον Υιόν
Αυτού, στην ανθρώπινη Κοινωνία
μας, προκειμένου να φωτιστούμε με

είναι ένα νόμισμα με δύο όψεις.
Αυτό προοιωνίζεται ο τίτλος του κει-
μένου μας. Το ένα Πάσχα (Η μία
όψη) εκφράζει και αναπαριστά όλη
τη διαδρομή του Ιησού, στο δράμα
Του προς τη Σταύρωσή Του και την
Ανάσταση και η άλλη την ανθρώπινη
θεώρηση του θείου αυτού δράματος
που συνδέεται έντονα με τη χριστι-
ανική του πίστη, τα συναισθημά-
τά του, την ανθρώπινη διάσταση και
έκφραση που είναι πολυποικίλη,
πολύπλευρη και πλούσια εορταστική
και παραδοσιακή. Ο οικείος χα-
ρακτηρισμός «Πασχαλιά», από μόνος
του, μας ...λέει πολλά.

Το Πάσχα, σαν όρος, είναι προ-
χριστιανικός. Μεγάλη Ιουδαϊκή γιορ-
τή, συμβολίζει την έξοδο των Εβραί-
ων από την Αίγυπτο. («... **Και έτσι η
ημέρα υμίν αυτή μνημόσυνον και
εορτάσετε αυτήν Κυρίω εις πάσας
τας γενεάς υμών νόμιμον αιώνιον
εορτάσετε αυτήν**» Εξοδ. 12, 12-14).

Εκτοτε πέρασε και στον Χριστι-
ανισμό και εξακολουθεί να εορτάζε-
ται την πρώτη Κυριακή η οποία ακο-
λουθεί μετά την πανσέληνο της
εαρινής ισημερίας.

Τα δρώμενα των Παθών του Χρι-
στού, αναπαριστώνται μέσα από τις
ανάλογες τελετουργίες της Εκκλη-
σίας και τις παράλληλες ψαλμωδίες,
ιδιαίτερα από τη Μεγ. Πέμπτη και
μετά μέχρι την Ανάσταση, με τη
συμβολή των κωδωνοστασίων και
της σκηνοθεσίας στο εσωτερικό των
ναών, όλα αυτά επηρεάζουν ψυχο-
λογικά τους πιστούς, που ζουν έντο-

της δικής του ύπαρξης. Το άκρον
άκρον της ανγνωσμένης στον Πλά-
στη-Δημιουργό του.

Με τον Σταυρικό θάνατο και τη
θριαμβευτική Ανάσταση του Χρι-
στού, με την Ανάληψή του στους
Ουρανοί, στη συνέχεια, ολοκλη-
ρώνεται και ο κύκλος του περιεχο-
μένου του Χριστιανισμού και του
εύρους της χριστιανικής Πίστης.

Λόγω, ακριβώς, του βάθους και
του πλάτους της συμβολικής σημα-
σίας των εορτών του Πάσχα, ανα-
δύεται πλουσιωτάτη η άλλη πλευρά
του νομίσματος «Πάσχα», με ποικί-
λια δρώμενων σε εκδηλώσεις και
σημαιολογικές πράξεις. Η λαϊκή,
παραδοσιακή σκηνογραφία κι
έκφραση των ανθρώπων που απορ-
ρχει από το σύνολο των εορτών του
εκκλησιαστικού Πάσχα, συνδυαζόμε-
νων με τη δική του καθημερινότητα,
το περιβάλλον του και τις απασχο-
λήσεις του, ιδιαίτερα αυτών που
σχετίζονται με τις γεωργικές δρατη-
ριότητες κι έχουν ανάγκη τη θεική
ευλογία.

Ακόμα η συγκυρία των εορτών
του Πάσχα με τη σύζευξη θανάτου-
Ανάστασης την εποχή της Άνοιξης,
που έχει κι αυτή συμβολική την Ανά-
σταση της Φύσης από τη θανατική
χειμερία νάρκη, διευρύνει τα μέγ-
ιστα τους συμβολισμούς και τα δρώ-
μενα στις λαϊκές-ανθρώπινες εκδη-
λώσεις.

Ως, εκ τούτου, είναι πλουσιωτά-
τη η λαογραφία που συνδέεται και
αναφέρεται, ιδιαίτερα, στη διάρκεια

των εορτών του Πάσχα.

Περιπτωσιακά, θα αναφέρω προ-
σωπικό μου βίωμα. Παιδί του Δημο-
τικού, ακόμα, με κάποια από τις
παρέες παιδιών που συγκροτούνταν
και εφοδιασμένοι με κουδούνες και
κωδουνάκια που πέρναμε από τις
κτηνοτροφικές οικογένειες, τριγυρί-
ζαμε τις χωραφίες στην περίμετρο
του χωριού, κουδουνίζαμε τα κου-
δούνια και τραγουδούσαμε:

«**Μας ήρθε ο Λάζαρος ήρθαν τα
βάγια κλπ**»

«**Φέϊστε (φύγετε) φίδια και γκου-
στερίτσες,
γιατί ήρθ' η Πασχαλιά με τα κόκκινα
τ' αυγά...**».

Φυσικά, αναφερόταν τότε σε
Πάσχα προχωρημένου Απριλίου ή
κοντά Μάη που ... Ξυπνούσαν και τα
φίδια και οι γκουστερίτσες (σαύρες),
ενώ φέτος με Πρωταπριλιά, ακόμα
.... κοιμούνται.

Και τα βάγια είχαν πολλά να
πουν και κυρίως να κάνουν «βαγιο-
πόλεμο». Μεταφέρω ένα 4στιχο,
που διάβασα, προερχόμενο από το
Μικρασιατικό Αϊβαλί:

«**Βάγια, βάγια των θαγιώ/τρώνε
ψάρι και κολλίο,
και τον άλλο Κυριακό/τρων το κόκ-
κινο αυγό**».

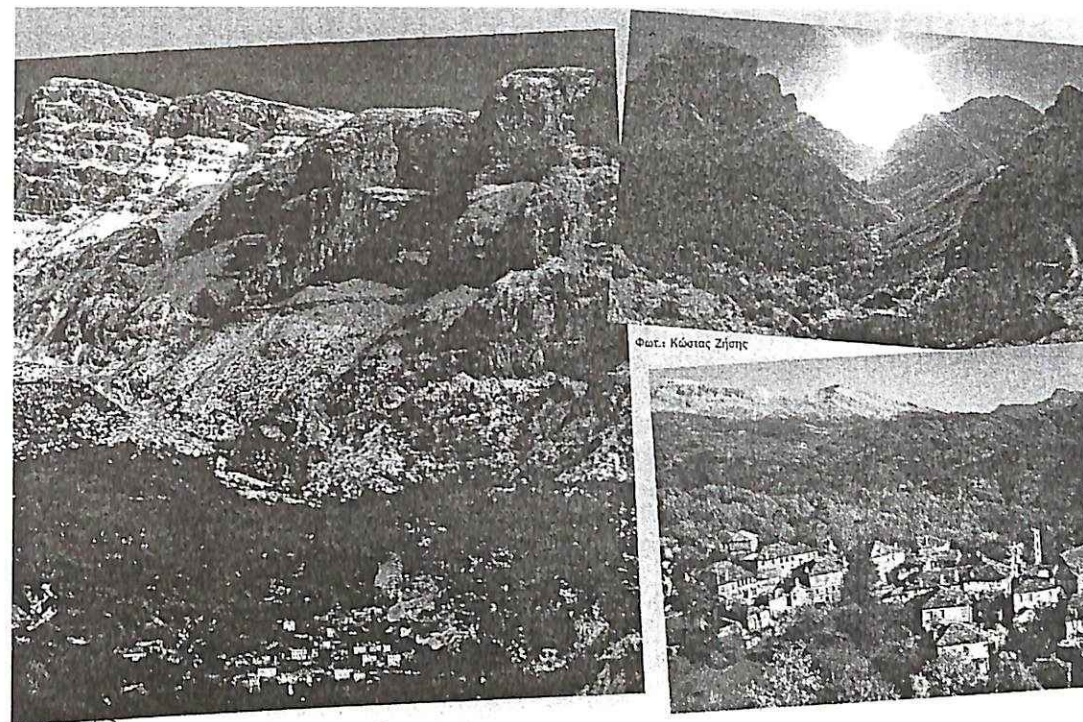
Γράφει ο Γρηγ. Ξενόπουλος
(Ελλην. Δημ. τ. 78/1951) «Αμέτρη-
τους τόμους, βιβλιοθήκη ολάκερη θα
γέμισαν οι λόγοι και οι ομιλίες που
έγιναν για την Ανάσταση από τότε
που η Αγία μας Εκκλησία θέσπισε τη
γιορτή αυτή (δηλ. το Πάσχα) τη
μεγαλύτερη της Χριστιανισμής...».

Ένας πηγαίος εκφραστής της
Ελληνικής πεζογραφίας για το
Πάσχα, **θαθιά θρησκευόμενος και
εμφραστικός ηθογράφος υπήρξε ο
Αλέξανδρος Παπαδιαμαντής**
(Πασχαλινά διηγήματα, Πάσχα
Ρωμείο κλπ) ο οποίος περιγράφει
τη χριστιανική τούτη γιορτή και την
αμόλευτη χαρά που σκορπάει στους
ταπεινούς του ήρωες. Κοντά-κοντά
και ο άλλος **Αλέξανδρος, ο Μωραϊτί-
νης**. Να αναφερθούμε, βέβαια, και
 στους Ηπειρώτες ηθογράφους, με
το δικό τους προσωπικό ύφος, **Χρη-
στοδασίλη και Κ. Κρυσταλλάη**.

Να σημειώσουμε, τελικά, πως το
Πάσχα, με βασικό στοιχείο την Ανά-
σταση και τη δραματική διαδρομή
στην αλληλοδιαδοχή των ημερών
του, λειτούργησε στη νεότερη
Ελληνική ιστορία μας, μεταφορικά,
σαν τη μεγάλη ελπίδα: την ανείλη-
πη δύναμη καρτερίας και οράμα-
τος για το λαό της στις μέρες ζοφε-
ρής του σκλαβιάς.

Με το πέρασμα της Κυριακής
του Θωμά κλείνει ο κύκλος των εορ-
τών του Πάσχα κι αρχίζει η καθημε-
ρινή πεζότητα. Γίνεται η «**αδραχτα-
νάσταση**», όπως λέγεται, αλλιώς,
απλοελληνικά: «... **Κάθε κατεργά-
ρης στον πάγκο του**».

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Το Ριζάρειο Ίδρυμα διοργανώνει Μεγάλο φωτογραφικό διαγωνισμό “Οδοιπορικό στα Ζαγοροχώρια”

ΜΕ ΘΕΜΑ:

Ανακαλύψτε την ορεινή ομορφιά της άγνωστης Ελλάδας μακριά από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό της πόλης.
Ταξιδέψτε ως το πανέμορφο Ζαγόρι της Ηπείρου, έναν από τους αμόλυττους οικολογικούς παραδείσους της χώρας μας. Κοντά
στους Εθνικούς Δρυμούς του Βίκου και της Βάλια Κάλντα, αφεθείτε στην γοητεία των μοναδικών αυτών ζωντανών μουσείων
κλιμάκων και πνιδόσ: απειλούμενα είδη (αρκούδες, βίδρες, λύγκες, αγριόγιδες) και κατάφυτα δάση με πλατάνια, δρύες, οξυές,
κροινές και πιο ψηλά η αλπική ζώνη. Άλλα προπάντων ζήστε την αρχαϊκότητα των 46 οικισμών και χωριών
που απαρτίζουν τα Ζαγοροχώρια. Μείνετε σε κάποιο από τα χωριά, ευτυχώς αμόλυτα ακόμα από τη “βιομηχανική”
τουριστικοποίηση. Αφεθείτε στη μαγεία των εικόνων που κατακλύζουν το οπτικό σας πεδίο. Και φωτογραφίστε...

Το Ριζάρειο Ίδρυμα σας προσκαλεί όλες και όλους, επαγγελματίες και ερασιτέχνες φωτογράφους,
επισκέπτες αλλά και μόνιμους κατοίκους του Ζαγορίου, να αποτυπώσετε με τον φακό σας τις ομορφίες της περιοχής,
σκιές από την καθημερινή ζωή των 46 χωριών που συναποτελούν τα Ζαγοροχώρια, αλλά και ό,τι άλλο η δημιουργική σας
φαντασία επινοήσει!

Εμπρός λοιπόν! Ο φωτογραφικός διαγωνισμός ξεκίνησε!

Για σας που θα ρθείτε να φωτογραφίσετε στα Ζαγοροχώρια...

Το Ριζάρειο Ίδρυμα στο Μονοδένδρι πράγμα θα σας προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια και εξυπηρέτηση.
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 26530 71573

ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ:

- Δικαίωμα συμμετοχής: Η συμμετοχή είναι ελεύθερη σε όλους με εξαίρεση τους συνεργάτες και υπαλλήλους του Ριζαρείου Ίδρυματος, του περιοδικού ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ, της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ Α.Ε., της ΣΑΛΚΟΦΩΤ Α.Ε. καθώς και των συγγενών τους μέχρι δεύτερου βαθμού.
- Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμμετέχουν στον διαγωνισμό με μέγιστο αριθμό δέκα φωτογραφιών. Οι φωτογραφίες (μετά τη λήξη του διαγωνισμού) δεν θα επιστραφούν.
- Κάθε φωτογραφία θα πρέπει να σταλεί τυπωμένη σε χαρτί διαστάσεων τουλάχιστον 20x25εκ. ως 20x30εκ. Γίνονται δεκτές και φωτογραφίες σε ψηφιακή μορφή σε αρχεία TIFF ή JPEG ανάλυσης 300dpi (και διαστάσεων Α4) συνοδευόμενες απαραίτητως από αντίστοιχη έγχρωμη φωτορεαλιστική εκτύπωση. Δεν γίνονται δεκτές φωτογραφίες χαμηλής ανάλυσης.
- Τα έργα δεν πρέπει να είναι κολλημένα σε χαρτόνι ή άλλο υλικό.
- Τα έργα θα αποστέλλονται μόνο στη διεύθυνση: Περ. ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ, Τρουπάκη 1 & Κουρτίδου, 104 45 Κ. Πατήσια, Αθήνα, με την ένδειξη «Διαγωνισμός: Υπόθεμα στα Ζαγοροχώρια».
- Τελυταία ημερομηνία για την υποβολή των έργων ορίζεται η Δευτέρα 2 Ιουλίου 2007.
- Η ημερομηνία αποδεικνύεται από την σφραγίδα του ταχυδρομείου. Σε περίπτωση αυτοπρόσωπης προσέλευσης είναι ευνόητο ότι ισχύει η συγκεκριμένη ημερομηνία.
- Κριτική επιτροπή: Θα είναι πενταμελής και θα αποτελείται από τρεις φωτογράφους αναγνωρισμένου κύρους, από εκπρόσωπο του περιοδικού ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ καθώς και εκπρόσωπο

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ

€ 2.500

Χρηματικό βραβείο
στον πρώτο νικητή
από το Ριζάρειο Ίδρυμα

2^ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Μία ψηφιακή
φωτογραφική
μηχανή SLR
Pentax K10D
με φακό 18-55mm,
battery Grip
και φλας
αξίας
€1600

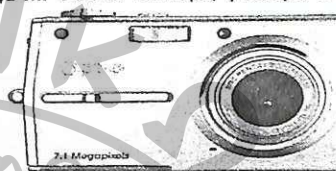
3^ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Μία ψηφιακή φωτογραφική
μηχανή SLR Pentax K100D
αξίας €794

4^ο & 5^ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Από μία ψηφιακή φωτογραφική μηχανή
7,1 MP Pentax T30 αξίας η κάθε μία € 379

Χορηγός φωτογραφικών βραβείων

ΣΑΛΚΟΦΩΤ

- του Ριζαρείου Ίδρυματος. Η κρίση της επιτροπής είναι οριστική και κατ' αυτές δεν επιτρέπεται
ουδεμία ένσταση, αντίρρηση ή άλλη διεκδίκηση ούτε ανοίγεται αλληλογραφία.
- Τα έργα που θα επιλεγούν από την κριτική επιτροπή θ' αποτελέσουν τον κορμό Μεγάλης
Φωτογραφικής Έκθεσης που θα παρουσιαστεί στο Εκθεσιακό Κέντρο Μονοδενδρίου και
ενδεχομένως και σ' άλλες πόλεις.
 - Τα βραβεία θ' απονεμηθούν σε ειδική τελετή (σε τόπο και ημερομηνία που προκειται να
γνωστοποιηθούν έγκαιρα) ενώ το περιεχόμενο των βραβείων αναφέρεται αναλυτικά παραπλευρώς.
 - Τα καλύτερα έργα (τα βραβεία συν άλλα που έτυχαν ευφημίου μνείας) θα παρουσιαστούν σε
ειδικό αφιέρωμα του περιοδικού ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ
 - Θα εκδοθεί ειδικό πολυτελές λεύκωμα με μέριμνα του Ριζαρείου Ίδρυματος με επιλογή
φωτογραφιών και πλήρη λίστα συμμετεχόντων.
 - Το Ριζάρειο Ίδρυμα και το περιοδικό ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ διατηρούν το δικαίωμα από κοινού και σε
οποιαδήποτε χρονική στιγμή να ανακαλέσουν το διαγωνισμό, να τον παρατείνουν ή να μεταβάλουν
τις ημερομηνίες του.
 - Η συμμετοχή στον διαγωνισμό σημαίνει ανεπιφύλακτη αποδοχή όλων των ανωτέρω
αναγραφόμενων όρων.

Προσοχή! Τελευταία ημερομηνία

υποβολής φωτογραφιών:

2 Ιουλίου 2007

Ηπειρώτης (εκ μητρός) ο εμπνευστής του μεγάλου πετρελαιοαγωγού! (Ο Νικ. Γρηγοριάδης (1915-2002) από τη Λάιστα Ζαγορίου)

Παρουσία του Ρώσου Προέδρου Βλαδμήρ Πούτιν, του Πρωθυπουργού της Βουλγαρίας Σεργκέι Στάνισεφ και του Πρωθυπουργού της Ελλάδος Κώστα Καραμανλή υπογράφηκε στις 15 Μαρτίου 2007 από τους αρμόδιους Υπουργούς των τριών χωρών η διακρατική συμφωνία, η οποία σηματοδοτεί την άμεση έναρξη κατασκευής του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης.

Το γεγονός είναι ιστορικό. Το έργο έχει πολύ μεγαλύτερη οικονομική και πολιτική σημασία από οποιαδήποτε άλλη επένδυση. Ενδιαφέρει τη χώρα μας, την Ευρώπη, το διεθνές εμπόριο. Άλλωστε η «φιλοσοφία» της επένδυσης είναι η σταθερότητα εφοδιασμού της διεθνούς αγοράς με πετρέλαιο. Ανάμεσα στα

Εμπνευστής της ιδέας

Την ιδέα του πράγματι μεγάλου αυτού έργου εμπνεύστηκε, προωθώντας παράλληλα με πάθος και πείσμα την υλοποίησή της, εν μέσω μυρίων δυσχερειών, ο Νίκος Γρηγοριάδης, ένας σπουδαίος και σεμνός συνάμα Έλληνας, ένας υψηλόφων πατριώτης.

Είναι αλήθεια πως όλες οι ενδιαφερόμενες για το έργο πλευρές εξήραν και πρόβαλαν την ανεκτίμητη προσφορά του Νίκου Γρηγοριάδη επί μια δεκαετία και πλέον, μέχρις ότου το έργο ωριμάσει για να φθάσουμε στην υπογραφή της αυριανής συμφωνίας.

Όμως για την ζωή του ανδρός σχεδόν ελάχιστα γράφτηκαν.

Ας μας επιτραπεί λοιπόν να δώσουμε με το σημείωμα αυτό

Λάτση και προωθείται στην Προεδρία της «Πετρόλα», ενώ το 1994 αναλαμβάνει Πρόεδρος της «Θράκη Α.Ε. - Εταιρεία Διαβαλκανικού Αγωγού Πετρελαίου».

Συμπερασματικά ο Νίκος Γρηγοριάδης ήταν ο μόνος Έλληνας που κατείχε διευθυντικές θέσεις στα πετρέλαια επί 40 ολόκληρα χρόνια. Φυσικά το μεγαλύτερο επίτευγμα της ζωής του ήταν η εμπνευση και η προώθηση του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης, και πολύ επιτυχημένα του αποδόθηκε από πολλούς ο άτυπος τίτλος «Ο μίστερ αγωγός» και «Ο Έλληνας διπλωμάτης στην αγορά πετρελαίων».

Όντας κοντά στο Γιάννη Λάτση ενθάρρυνε με τον τρόπο του τις μεγαλόδωρες χειρονομίες του προς τον ορειοηπειρωτικό ελληνισμό όπως αυτές εκδηλώθηκαν μέσα από το θυγατρικό του Ομίλου Λάτση Ίδρυμα Αποκαταστάσεως Ομογενών εξ Αλβανίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι τη δεκαετία του '90 επισκέφθηκε δύο φορές την Αλβανία.

Παρότι αποσύρθηκε νωρίς από την πολιτική δεν έπαυσε να ενδιαφέρεται και να επηρεάζει από τη θέση του τα πολιτικά πράγματα της χώρας μας.

Είναι γνωστό αίφνης στην προηγούμενη γενιά των πολιτικών μας ότι ο Νίκος Γρηγοριάδης ήταν από εκείνους που προετοίμασε όσο κανείς άλλος την προώθηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην Πρωθυπουργία. Ήταν η εποχή που πίεσε το πολιτικό κατεστημένο της εποχής ως άτυπος εκπρόσωπος ισχυρότατης τάσης του επιχειρηματικού και πολιτικού κόσμου της Β. Ελλάδος να αποκτήσει κάποτε η χώρα Μακεδονία Πρωθυπουργό, έναντι της συνεχούς εναλλαγής στην Πρωθυπουργία πολιτικών από τη Νότια Ελλάδα (Γ. Παπανδρέου, Κ. Τσαλδάρης, Θ. Σοφούλης, Ν. Πλαστήρας κ.ά.).

Ο Σπύρος Μαρκεζίνης σε τηλεοπτική του συνέντευξη ολίγο καιρό προτού πεθάνει επιβεβαίωσε το γεγονός, αναφέροντας ότι ο μιν Λάμπρος Ευταξίας εισήγαγε και προώθησε τον Κωνσταντίνο Καραμανλή στην κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας, ο Νίκος Γρηγοριάδης όμως ήταν αυτός που του άνοιξε οριστικά το δρόμο προς την Πρωθυπουργία.

Με διεθνείς διασυνδέσεις

Ο Νίκος Γρηγοριάδης πάνω απ' όλα αγαπούσε και πονούσε την Ελλάδα. Το υψηλό πατριωτικό του φρόνημα συνοδεύει «αρχοντιά του παλιού καιρού». Άτομο με προσωπικό όραμα και ορίζοντα επιδίωκε την επίτευξη των στόχων του με πεί-

Γράφει ο
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΤΣΟΣ,
Πρόεδρος
του Ριζαρείου
Ίδρυματος

σμα, πάθος και μεθοδικότητα. Η συνέπειά του, η φυσική αντοχή του και «το θάρρος της ύπαρξης» ήταν παροιμιώδη.

Παλεύοντας επί πέντε χρόνια με την επάρατο ταξίδευε επανειλημμένα Σόφια, Μόσχα με το αναπόσπαστο από τα χείλη τοιγάρο προκαλώντας τη μοίρα του.

Τις γνώσεις, το ήθος του, τις «διπλωματικές ικανότητες» και τις διεθνείς διασυνδέσεις του περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο είχε εκτιμήσει ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας, ο οποίος άκουγε με πολλή προσοχή πάντοτε τις αναλύσεις και τις κρίσεις του.

Θυμάμαι τώρα σε ένα από τα ταξίδια μας στην Ήπειρο, με κοινό προορισμό την Αλβανία, μία συνάντησή του στο περίπτερο της Ε.Η.Μ. με τον κ. Κάρολο Παπούλια, η οποία διήρκεσε πέντε ολόκληρες ώρες από τις 11 το πρωί μέχρι τις 4 το απόγευμα!!

Λαϊστήν η μητέρα του

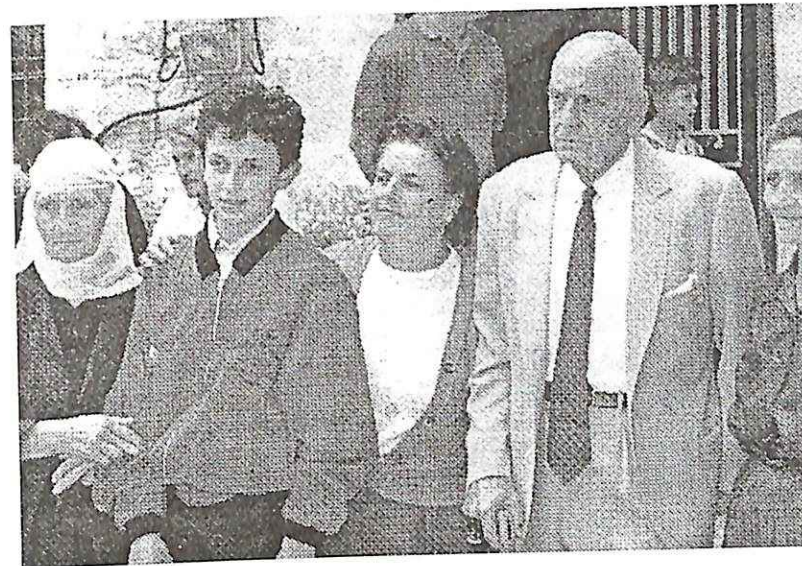
Όμως οι Ηπειρώτες πρέπει να είναι υπερήφανοι γι' αυτόν τον εκλεκτό και τόσο ωφέλιμο για το Έθνος άνθρωπο και για έναν άλλο πρόσθετο λόγο: την κατά το ήμισυ Ηπειρωτική καταγωγή του.

Ο Νίκος Γρηγοριάδης ήταν γόνος της Σταματίας το γένος Ιωάννου από τη Λάιστα Ζαγορίου. Έχω την εντύπωση ότι αυτό το στοιχείο της ταυτότητάς του δεν το κοινολογούσε από σεμνότητα - η ίδια σεμνότητα τον έκανε να λέει «εγώ είμαι υπάλληλος στον Όμιλο Λάτση και τίποτε άλλο».

Το παραπάνω στοιχείο το πληροφόρηκε στην πρώτη τυχαία συνάντησή -απαρχή της γνωριμίας- που είχα μαζί του. Ήταν Ιούλιος του 1991 όταν βρεθήκαμε στο Τσεπέλοβο, εκδράμοντας στο Ζαγόρι μεμιά εκλεκτή συντροφιά. Ανάμεσά τους η σημερινή Πρόεδρος της Βουλής Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, η αργότερα Αντιδήμαρχος Αθηναίων Κέλυ Μπουρδάρη, οι Αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου Ν. Σακελλαρόπουλος και Μιχ. Παπαδάκης, ο Ακαδημαϊκός Καθηγητής της Νομικής Απ. Γεωργιάδης κ.ά.

Πίναμε λοιπόν καφέ στο Ξενοδοχείο «Δρακόλιμνη» και οι ξένοι μαςμίλαγαν με αγάπη και θαυμασμό για το Ζαγόρι, ενώ η δική μας πλευρά υπερθεμάτιζε σε πάθος με

Νικ. Γρηγοριάδης

Δεξιά, Ιούνιος 1993. Ο Νίκος Γρηγοριάδης ανάμεσα στο Βορειοηπειρωτικό βαφτιστήρι του και σε γυναίκες του χωριού.

ολίγη δόση ενθουσιώδους.. υπερβολιτιάς.

Κάποια στιγμή, ιθμάμαι, με πλησίασε ένας επιβλητικός κύριος κάποιας ηλικίας, ο οποίος μου είπε αυτολεξεί: «Θαυμάζω τόσο ώρα από το διπλανό τραπέζι την αγάπη

σας για τον τόπο σας που είναι και δικός μου τόπος, λόγω καταγωγής της μητέρας μου από τη Λάιστα, στην οποία κατευθυνόμαι τώρα για να προσκηνύσω τον τάφο της. Όμως νιώθω διπλά Ηπειρώτης γιατί έχω και γαμπρός συμπατριώτη σας, τον Αρχιτέκτονα Αλέξανδρο Δόβα από την Κόνιτσα».

Χωρίς να γνωρίζω περισσότερα για τον άνθρωπο χωρίςσμε και όλα μαθεύτηκαν αργότερα που με δική του πρωτοβουλία είχα επαφή μαζί του.

Ίσως λοιπόν τα όσα αποκαλύψουμε για το Νίκο Γρηγοριάδη και την καταγωγή του αξίζουν για να γραφεί το σημείωμα αυτό εις μνήμην του.

Ο μέγας απών στη σημερινή τελετή θα είναι ο Νίκος Γρηγοριάδης, ο άνθρωπος στον οποίο ανήκε η πρώτη θέση. Θα είναι όμως εκεί τιμητικά παρούσες οι δύο κόρες του και ωςεί παρούσα η τα πάντα γνωρίσασα ψυχή του, η οποία θα αγάλλεται, όπως θα αγάλλεται η ψυχή του παππού Νικολάου Γρηγοριάδη που από το 1860 μέχρι το 1902, έτος του θανάτου του, διετέλεσε Πρόεδρος της Ρωσίας στην Καβάλα.

Τι σημαδιακή αλήθεια σύμπτωση!....
(ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ 15 Μαρτίου 2007)

Υστερόγραφο:

Κύριε Διευθυντά
Στο κείμενό μου για το Νίκο Γρηγοριάδη (φωτό), εμπνεστή του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, το οποίο δημοσιεύ-

τηκε στην έγκριτη εφημερίδα σας στις 15 Μαρτίου τ.ε., από δικό μου λάθος στα χειρόγρατά μου, αναφέρθηκε ως έτος θανάτου του το 1994 ενώ πρόκειται για το 2002.

Επειδή στον τόπο μας συνήθως με την πατρότητα των μεγάλων έργων ερωτοτροπούν επιτήδειοι και πολλές φορές ασήμαντοι και επειδή και στην περίπτωση του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη διοχετεύτηκαν έντεχνα από ανευθυνούς αρκετά υπονοούμενα, σας παραπέμπω στο καταλυτική δύναμης δημοσίευσμα στη στήλη «Βηματοδότης» της εφημερίδας «Το Βήμα» της Παρασκευής 16 Μαρτίου 2007 από τον Πρόεδρο της Mamidoil-Jetoil Α.Ε. Κυρ. Μαμίδακη, ο οποίος γράφει αυτολεξεί: «Προς χάριν των ιστορικών δεδομένων... Πέραν πάσης αμφισβήτησης η αρχική σύλληψη της ιδέας ήταν εκατό τοις εκατό του αιμνήστου Νικολάου Γρηγοριάδη -σοφού σε θέματα ενεργείας- και όχι αυτών οι οποίοι εκ των υστέρων παρουσιάζονται ως εμπνευστές, ανεξαρτήτως του ρόλου που επετέλεσαν στην πορεία».

Επίσηςμ αναλόγου περιεχομένου είναι και το σχετικό άρθρο με τίτλο «Η πατρότης του αγωγού» του διακεκριμένου δημοσιογράφου Κ. Ιορδανίδη στην «Καθημερινή» της Κυριακής 18 Μαρτίου, ο οποίος καταλήγει: «Η ιδέα ανήκε σε ένα και μόνο ιδιοφυές άτομο, στο Νίκο Γρηγοριάδη, που όσο ζούσε εμόχθησε για την πραγματοποίησή της».

Ίσως η σφραγίδα του μεγάλου έργου να μπει αργότερα, με την ψιθυριζόμενη ονομασία «Αγωγός Νίκος Γρηγοριάδης» του τμήματός του που θα διέρχεται από τη χώρα μας.

Με εκτίμηση
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΤΣΟΣ
Αθήνα

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

ΑΠΟΦΕΙΣ

Ξεφυλλίζοντας την ιστορία από των αρχαιότατων χρόνων, ένα πράγμα συναντούμε «Το Ζαγόρι μας ή τα Ζαγοροχώρια μας και όχιόπως πολύ κακώς ορισμένοι αναφέρουν ως Ζαγόρια» ότι το Ξακουστό Ζαγόρι μας αποτελούμενο από τα 46 χωριά το ένακαλύτερο από το άλλο διασκορπισμένα πίσω από την οροσειρά Μιτσικέλι υπήρξε και υπάρχει και σήμερα σε κάθε γνήσιο Ζαγορίσιο στη συνείδησή του ως ενιαίος και αδιαίρετος χώρος συνδεδεμένος με το «είναι» του κάθε γνήσιου Ζαγορίσιου. Ο μόνος διαχωρισμός που υπήρχε ήταν το Ανατολικό και το Δυτικό Ζαγόρι με την ξεχωριστή κοιλτούρα του, τον διαφορετικότρόπο ζωής των κατοίκων του σύμφωνα και με το φυσικό περιβάλλον και το αντικείμενο της απασχόλησης.

Δυστυχώς ήρθε ο Καποδίστριας και εν μια νυκτί το τεμάχισε με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουμε σήμερα τι εκπροσωπεί ο Δήμος Κεντρικού Ζαγορίου τι ο Δήμος Τύμφης, άλλο και τούτο!!! Και ο Δήμος Ανατολικού Ζαγορίου, τρέχοντας να δούμε πού είμαστε εγγεγραμμένοι και πού ανήκουμε.

Δυστυχώς κρίμα για το Ζαγόρι, κρίμα για τους κατοίκους του και πολύ κρίμα για αυτούς που χωρίς πολύ σκέψη αποφάσισαν το διαμελισμό του.

Ξέχασαν ορισμένοι ότι οι παλαιοί πολύ περισσότερα γνωρίζοντες από εμάς για το Ζαγόρι το είχαν ονομάσει σε Δυτικό και Ανατολικό με έδρες τους Κήπους και το Γρεβενήτι. Ειδικά στην έδρα των Κήπων «Μπάγια» όπου υπαγόταν 27 από τα 46 χωριά του Ζαγορίου η πολιτεία είχε όλες τις υπηρεσίες εγκατεστημένες με πλήρη σύνθεση: Υποδιοίκηση Χωροφυλακής-Ειρηνοδίκη-Υποθηκοφυλακείο-Συμβολαιογραφείο-Αγρονομείο-Δασαρχείο-Οικοκυρική Σχολή και Διοίκηση των ΤΕΑ. Όλες αυτές οι υπηρεσίες δεν ήταν τυχαία εγκατεστημένες στους Κήπους αλλά ήταν με γνώμονα την φυσική κεντρική θέση των Κήπων εξυπηρετώντας όλα τα χωριά σε ακτίνα περίπου 30 χιλ. και είχαν άριστη εξυπηρέτηση από τις κρατικές υπηρεσίες λόγω της εύκολης πρόσβασης προς την έδρα.

Με τη σκέψη αυτή έγινε η πρώτη ενοποίηση των κοινοτήτων σε συμβούλιο περιοχής και δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή και την θέληση 27 κοινοτήτων των 2 σημερινών Δήμων Κεντρικού και Τύμφης με έδρα τότε τους Κήπους που στα λίγα χρόνια που λειτούργησε εξυπηρέτησε τους κατοίκους πάρα πολύ άνετα.

Δυστυχώς όμως εν μία νυκτί και για λόγους προσωπικούς-κομματικούς και μικροφιλοδοξών τεμαχίσανε αυτό το συμβούλιο με το έκτρωμα της δημιουργίας των δύο προαναφερμένων Δήμων.

Αλήθεια τι κέρδισαν από αυτό το έγκλημα εις βάρος του Ζαγορίου, των κατοίκων και της ιστορίας των οι υπεύθυνοι! Μήπως την καλύτερη εξυπηρέτηση του Ζαγορίου και των λίγων κατοίκων του, ασφαλώς όχι. Μήπως την μείωση των εξόδων λειτουργίας των Δήμων (προσωπικό-αποζημιώσεις: Δημάρχων, Αντιδημάρχων, Παρέδρων Δημοτικών Συμβουλίων, Προέδρων Τοπικών Συμβουλίων και άλλων υπηρεσιών). Ασφαλέστατα ΟΧΙ, τρουναντίον όλα εις το διπλάσιο οικονομικά λειτουργούν χωρίς ασφαλώς την καλύτερη υπηρεσία της ζωής των δημοτών!

Όλα αυτά έχουν ειπωθεί από πολλούς κατά καιρούς, τώρα όμως αυτή την εποχή που όλα δείχνουν πως πάμε για μείωση των Δήμων, καλό είναι να ληφθούν υπόψη ορισμένα πράγματα για τις σωστές αποφάσεις προς όφελος όλων και κυρίως του Ζαγορίου λαμβάνοντας υπόψη και τα λάθη που έγιναν προς άμεση διόρθωση και αποκατάσταση της ιστορικής αδικίας. Ευχή όλων των γνήσιων Ζαγορίσιων είναι να πρυτανεύσει η λογική και το συμφέρον του τόπου να αρθεί η αδικία εις βάρος του τόπου και να γίνει η συνένωση των δύο Δήμων Κεντρικού και Τύμφης σε ένα Δήμο με όνομα Δυτικό Ζαγόρι και έδρα τους Κήπους όπως αρχικά είχε πραγματοποιηθεί με το Συμβούλιο της περιοχής με συμμετοχή 27 κοινοτήτων και πλέον των 5.000 κατοίκων με ισχυρή φωνή και παρουσία σε όλα τα θέματα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεων. Η Δύναμις εν τη ενώσει.

Δρ Κ. ΤΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Λεπτοκαρύ Ζαγορίου, 18 Μαρτίου 2007

Έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός: μια ευκαιρία για προβολή και προβληματισμό»

Το τριήμερο 30, 31 Μαρτίου και 1 Απριλίου πραγματοποιήθηκε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στον Πειραιά, Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη με θέμα: «Πολιτισμός και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης». Παράλληλα στους εκθεσιακούς χώρους του σταδίου λειτούργησε η έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός» με περίπτερα πολιτιστικών φορέων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από ολόκληρη την Ελλάδα. Διοργανωτές του όλου εγχειρήματος ήταν ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού και η Νομαρχία Πειραιά. Η πρωτότυπη αλλά και ιδιαίτερα σημαντική αυτή εκδήλωση στέφθηκε με αξιοσημείωτη επιτυχία αν λάβει κανείς υπόψη του την αθρόα προσέλευση επισκεπτών και τις τρεις ημέρες αλλά και την επιβεβαιωμένη πρόθεση των συνδόνων να καθιερωθεί σε ετήσια βάση. Τιμώμενη περιοχή της Ελλάδας στην πρώτη αυτή έκθεση ήταν η Ηπειρος.

Το Ζαγόρι εκπροσωπήθηκε στην έκθεση από το Δήμο Κεντρικού Ζαγορίου, τον Πολιτιστικό Σύνδεσμο Ζαγορισίων και το Ριζάρειο Ίδρυμα που με κοινό περίπτερο και αξιόλογα εκθέματα έδωσαν το στίγμα του ζαγορισιού πολιτισμού. Αν και ο χώρος που είχε δοθεί από τους διοργανωτές ήταν αντιστρόφως ανάλογος προς τον πλούτο και την έκταση των δειγμάτων λαϊκού πολιτισμού που θα μπορούσε το Ζαγόρι να εκθέσει, στα λίγα τετραγωνικά του περιπτέρου βρήκαν τη θέση τους αξιόλογα εκθέματα. Δείγματα χειροτεχνίας από το Ριζάρειο Χειροτεχνικό Κέντρο, παλιά αντικείμενα-εκθέματα του Λαογραφικού Μουσείου Ελαφότοπου, οι πολυτελείς και αξιόλογες εκδόσεις του Ριζαρείου Ιδρύματος, παραδοσιακά προϊόντα και δημιουργίες επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στο δήμο Κεντρικού Ζαγορίου, βιβλία και λευκώματα με θέμα το Ζαγόρι, γέμισαν τα ράφια και τις προθήκες του περιπτέρου και προσέλκυαν το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Σε τηλεόραση προβάλλονταν συνεχώς αποσπάσματα από τις πολλές και πάντα ποιητικές εκδηλώσεις του Συνδέσμου Ζαγορισίων και από ρεπορτάζ ή εκπομπές που αφορούσαν το Ζαγόρι και είχαν προβληθεί κατά το παρελθόν από τηλεοπτικούς σταθμούς.

Οι επισκέπτες του περιπτέρου είχαν τη δυνατότητα, εκτός από το να θαυμάσουν τα όσα εκτίθονταν, να ενημερωθούν για το Ζαγόρι και τον πολιτισμό του (μέσα από φυλλάδια του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων και του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου) και να προμηθευτούν ψηφιακούς δίσκους με μουσική και δρώμενα που κατά καιρούς έχει εκδώσει ο Σύνδεσμος. Τέλος, στην

τελετή λήξης που πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη από επισκέπτες αίθουσα «Μελίνα Μερκούρη», το χορευτικό τμήμα του Συνδέσμου ενθουσίασε και συγκίνησε χορευόντας ζαγορισίους χορούς. Τους φορείς που προαναφέρθηκαν από το Ζαγόρι εκπροσώπησαν στη συνδιάσκεψη και την έκθεση ο Δήμαρχος Κεντρικού Ζαγορίου κ. Γαβριήλ Παπαναστασίου, ο Αντιδήμαρχος Κεντρικού Ζαγορίου (υπευθύνος για θέματα Πολιτισμού) κ. Βασίλειος Ζαρκάδας, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων κ. Πολύβιος Καρράς και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου κ. Δημήτριος Χαντζαρόπουλος.

Αν η πρόθεσή μου ήταν να μετα-

φέρω, ως ερασιτέχνης δημοσιογράφος, στο αναγνωστικό κοινό της εφημερίδας ένα ρεπορτάζ για τα όσα παρακολούθησα στην τριήμερη έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός», τότε το κείμενό μου θα έπρεπε να τελειώνει στην προηγούμενη παράγραφο. Για μένα ωστόσο η εμπειρία της συμμετοχής σε μια τέτοια εκδήλωση στάθηκε αφορμή για προβληματισμό και ευκαιρία για συζήτηση πάνω σε σημαντικά κατά τη γνώμη μου θέματα. Και εξηγούμαι: η παρουσία σε τέτοιου είδους εκθέσεις, είναι σημαντική και επιβεβλημένη στα πλαίσια της προώθησης και της καλής νοούμενης τήρη-

σης διαφύμισης του τόπου μας, αφού δίνει τη δυνατότητα σε ευρύ κοινό να έρθει σε επαφή με τον ιδιαίτερο τοπικό πολιτισμό μας, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί κατά το παρελθόν αλλά και εξακολουθεί να διαμορφώνεται στη σύγχρονη πραγματικότητα. Αν μάλιστα συνδέσουμε την προβολή με την προσέλκυση επισκεπτών, κατανοούμε εύκολα τα σημαντικά οφέλη για τον τουρισμό, τη σύγχρονη «βαριά» βιομηχανία του Ζαγορίου. Από αυτή την άποψη η άρτια και καλαίσθητη παρουσία στη φετινή έκθεση θα πρέπει να μας ικανοποιεί και να επιτρέπει αβίαστα να συγχαραύμε όσους μόχθησαν για αυτή.

Οι περισσότεροι εισηγητές της συνδιάσκεψης εξέφρασαν την ανα-

σμός. Το Ζαγόρι είναι μια περιοχή με πλούσια και **ιδιαιτερη πολιτιστική κληρονομιά** που αντανακλά τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες που τη διαμόρφωσαν. **Ιδιαιτερη** λοιπόν θα πρέπει να είναι και η προσπάθεια ανάδειξής της. Ο τόπος μας ποτέ δεν ήταν ιδιαίτερα παραγωγικός. Πως θα μπορούσε άλλωστε να είναι με τέτοιο άγονο έδαφος και δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Παρήγαγε όμως ένα εξίσου αν όχι σημαντικότερο αγαθό: πολιτισμό. Το αγαθό αυτό εμείς οι επίγονοι έχουμε χρέος όχι μόνο να διασώσουμε, φυλάσσουμε, να προθήκεται, αλλά και να εξακολουθούμε να παράγουμε. Εδώ εντοπίζεται κατά τη γνώμη μου το πεδίο ευθύνης των Δήμων πρωτίστως, αλλά και των πολιτιστικών φορέων του Ζαγορίου. Απαιτείται μια γενναία και ουσιαστική στροφή πολιτικής με ενίσχυση του τομέα Πολιτισμού στους Δήμους του Ζαγορίου που θα δώσει την ηθική και υλική ώθηση που απαιτείται. Περισσότερα χρήματα αλλά και υποστηρικτικές δομές μπορούν να ενεργοποιήσουν δημιουργικές δυνάμεις που σήμερα και ασφυκτούν αναζητώντας στήριξη για την πραγματοποίηση πολιτιστικών δράσεων. Και αν όλα όσα αναφέρθηκαν ακούγονται γενικόλογα ή αόριστο, θα μπορούσαν να πάρουν τη μορφή συγκεκριμένων προτάσεων με πολλούς αποδέκτες:

Α. Αύξηση της χρηματοδότησης των έργων πολιτισμού (στους τακτικούς προϋπολογισμούς των Δήμων). Β. Αύξηση των επιχορηγήσεων των Δήμων στους Πολιτιστικούς Φορείς και Συλλόγους. Γ. Διαδημοτική συνεργασία των ΟΤΑ του Ζαγορίου με τη δημιουργία Ενιαίου Πολιτιστικού Κέντρου. Δ. Διοργάνωση συνδιάσκεψης όλων των πολιτιστικών φορέων του Ζαγορίου με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των δράσεών τους. Ε. Οργάνωση και ανάδειξη μουσειακών συλλογών.

Στ. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και δημιουργία διαδικτυακού τόπου με στόχο την προβολή του Ζαγορισιού πολιτισμού.

Κλείνοντας θα ήθελα να χαιρετήσω ως ιδιαίτερα θετική την παρουσία του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου, του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων και του Ριζαρείου Ιδρύματος στην Έκθεση «Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός» και να ευχηθώ η συμμετοχή αυτή να αποτελέσει αφορμή για μια γενικότερη ενδοσκοπήση όλων όσων από θέση ευθύνης έχουν τη δυνατότητα να εργασθούν για το σημαντικότερο Κεφάλαιο Πολιτισμός σε ολόκληρο το Ζαγόρι.

Δημήτρης Τσαπάρης
Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Ασπραγγέλων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας μεγάλος παιδαγωγός και φιλόσοφος

Εισαγωγικό σημείωμα

Συμπληρώθηκαν φέτος στις 20 Μάρτη 34 χρόνια από το θάνατο μιας εξεχουσας πνευματικής προσωπικότητας του **Νικολάου Παπαδόπουλου**, που με την έντονη παρουσία του σαν διευθυντής του Ιεροδιδασκαλείου βελλάς επί μία 17/ετία, άφησε μνήμη αγαθή και τίμησε ιδιαίτερα σαν Εκπαιδευτικός τον Ηπειρωτικό χώρο. Ευγνώμονες στη μνήμη του -αφού δεκάδες νέοι από το Ζαγόρι υπήρξαν μαθητές του- φιλοξενούμε σήμερα το περιοδικό μας σχετική ομιλία του απόφοιτου Βελαίτη κ. **Νίκου Θ. Βλάχου** προς τους συσπουδαστές του κατά τη συγκέντρωσή τους στις 11-2-2007 στην Αθήνα, για να τιμήσουν το δάσκαλό τους.

Το «Ζ» μας

χρήστου Ιωάννη, Μαργαρίτη Νικολάου, Θεοδώρου Λεκού, Κωνσταντίνου Μπουκουβάλα, Αντωνίου Σιώτη, Παναγιώτη Στέα, Χρυσόστομου Βενετόπουλου, Οδυσσέα Δημογκίνη, Δημήτρη Ιατρού, Αλεξίου Ιγγλέση, Ράπτη Αναστασίου, Φραγκούλα Ιωάννη, Θεοφάνη Μαρκουλάκη, Ναστούλη Σταύρου. Ελπίζω να μην ξέχασα κάποιον.

Το σύμβολο του αγώνα μας αυτού, το Καλπάκι, απέχει μόλις τρία χιλιόμετρα από τη Βελλά.

Έταν αδύνατο πλέον η Σχολή να λειτουργήσει εκεί. Οι βορειοηπειρώτες μαθητές μεταφέρθηκαν για λίγο στη Ριζάρειο Σχολή στην Αθήνα και οι ντόπιοι πήγαν στα χωριά τους. Με το τέλος των εχθροπραξιών λειτουργήσε και πάλι η σχολή στο κτίριο του Γεωργίου Σταύρου στα Γιάννενα τα σχολικά έτη 1941-1942 και 1942-1943, οπότε έκλεισε λόγω της έλλειψης τροφίμων.

Η Σχολή άνοιξε και πάλι στη Βελλά το Γενάρη του 1946 και δέχθηκε τους πρώτους μαθητές στην Α' τάξη γυμνασίου.

Τον Σεπτέμβρη του 1946 η τάξη αυτή έγινε Β' τάξη και νέοι μαθητές γράφτηκαν στην Α' τάξη. Το 1947-1948 η σχολή λειτουργούσε με τρεις τάξεις. Τον Ιούνιο του 1948 η Βελλά δέχθηκε επίθεση από τους αντάρτες. Τα παλαιά κτίρια κατελήφθησαν και οι ιερείς του φροντιστηρίου, οι εργάτες κι ένας καθηγητής της γυμναστικής ο Γεώργιος Παλαιογιώργος οδηγήθηκαν στις κομμουνιστικές χώρες. Εμείς οι μαθητές και οι καθηγητές μας κατεβήκαμε στα Γιάννενα και το Σεπτέμβρη η σχολή λειτούργησε κανονικά στο κτίριο του Γεωργίου Σταύρου μέχρι το 1957 που μεταφέρθηκε και πάλι στη Βελλά.

Διευθυντήςόλα αυτά τα χρόνια ήταν ο Νικόλαος Παπαδόπουλος. Η ζωή μας στο κτίριο του Γεωργίου Σταύρου, υπήρξε ήρεμη, γαλήνια και δημιουργική, κάτω από τη σφή καθοδήγηση του Νικολάου Παπαδόπουλου και των εξαιρέτων συνεργατών του, των καθηγητών: Βασ. Σφυρόρα, Παναγιώτη Ηρειώτη, Βολονάση Νικολάου, Πεταλά Βασιλείου, Λιάφου Θωμά, Πολυχρόνη Μαργιόλη, Μπάη Μιχαήλ, Χαϊκάλη Νικολάου, Παπασιώρου Ιωάννη, Γεωργίου Στεφάνου, Παπα-

των μαθητών του ήταν και ο μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ιάκωβος. Πολύ σύντομα όμως οι Τούρκοι τονά πέλασαν ως δρώντα εναντίον των εθνικών Τουρκικών συμπεριόντων.

Στη συνέχεια υπηρέτησε σαν γυμνασιάρχης στα ελληνικά γυμνάσια του Βουκουρεστίου και της Κωσταντζας. Το 1938 εξέδωσε το

ΝΙΚΟΥ Θ. ΒΛΑΧΟΥ

βιβλίο του με τίτλο: «ΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ» από το 1900-1933.

Το 1940, λίγους μήνες πριν απ' την έναρξη του Ελληνο-ιταλικού πολέμου διορίστηκε διευθυντής του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς, προσωπική επιλογή του Μακαριστού Μητροπολίτου Ιωαννίνων και αργότερα Αρχιεπισκόπου Αθηνών Σπυρίδωνα Βλάχου.

Έχω την άποψη ότι το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, υπήρξε ένα σχολείο υποδειγματικό. Ένα σχολείο με τεράστια προσφορά. Οι μαθητές του οικοτροφείου ήταν παιδιά προσφυγόπουλα από τη Βόρειο Ηπειρο καθώς και άπορα και ορφανά παιδιά από την περιφέρεια της Μητροπόλεως Ιωαννίνων. Δηλ. ήταν ένα «υλικό» (με εισαγωγικά η λέξη) που προερχόταν από τα πιο φτωχά λαϊκά στρώματα. Αυτό το «υλικό» ανέλαβε να παιδαγωγήσει ο Νικ. Παπαδόπουλος με τους συνεργάτες του. Όσοι ασχολούνται άμεσα ή έμμεσα με τα σχολεία ξέρουν πόσα προβλήματα δημιουργούνται στα οικοτροφεία.

Τεράστια προβλήματα, άλυτα πολλές φορές. Διακόσιοι και πάνω μαθητές, διαφόρων ηλικιών (από 12 ετών έως 20-25) να συζούν μέρνυχτα, στην εφηβική και μετεφηβική ηλικία που ζυπνούν και γιγαντώνονται τα ανθρώπινα ένστικτα!...

Πολλοί πιστεύουν πως τα οικοτροφεία πρέπει να καταργηθούν. Κανένα πρόβλημα για το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς. Λειτουργήσε όσα χρόνια τουλάχιστον εγώ γνώριζω σαν μια μεγάλη οικογένεια. Η ζωή μας εκεί έσφιζε από πνευματικό οργασμό. Μελέτη, πολλή μελέτη, ζωγραφική, ποίηση, μαθηματικά,

μουσική, παιδαγωγική, φιλοσοφία, διαλέξεις, λογοτεχνικά απογευματινά, χορωδίες, εορταστικές εκδηλώσεις, αθλητισμός. Μέσα σ' αυτή την κυψέλη καλλιεργούνταν σαν «φυσική εκδήλωση» ό,τι ευγενέστερο έχει γεννήσει το ανθρώπινο πνεύμα. Οι σχέσεις μεταξύ μαθητών ήταν αδελφικές και οι σχέσεις μεταξύ μαθητών και καθηγητών, σχέσεις παιδιών προς γονείς. Η αληθινή ευγένεια και η αληθινή καλοσύνη βασιλεύαν. Ποινές δεν υπήρχαν. Η μόνη τιμωρία ήταν η επίπληξη και το πολύ καμιά διήμερη αποβολή. Οι μαθητές δεν απορρίπτονταν, ούτε έμεναν επαναεταστέοι. Μιλάμε για την εποχή του '50 που οι απορρίψεις και οι σωματικές τιμωρίες ήταν σε ημερήσια διάταξη.

Σε κείνη τη δύσκολη εποχή καμιά δύναμη ξένη από την εκπαίδευση δεν είχε οιαδήποτε σχέση με τη σχολή ή τους μαθητές. Κανείς πλην των καθηγητών, δεν απευθυνόταν ποτέ στους μαθητές της Βελλάς. Η προσοχή, η εύνοια, η κολεκία και γενικά κάθε χαμερπής ενέργεια και συμπεριφορά, που μειώνει την ανθρώπινη προσωπικότητα και καλλιεργεί ψυχολογία δούλου, ήταν ξένη από την αρμονική ζωή της μεγάλης μας οικογένειας. Και μέσα σ' όλα αυτά και πάνω από όλα ο μεγάλος δάσκαλος ο Νικόλαος Παπαδόπουλος με μια μεγάλη «αφομοιωμένη» μόρφωση, προικισμένος με το τάλαντο του παραμυθά, κατάφερνε να απολποει και να κάνει κτήμα όλων και τις πιο δυσνόητες φιλοσοφικές έννοιες. Τα αστραποβόλα μάτια του εισχωρούσαν μέσα στην ψυχή των μαθητών και αποκάλυπταν τις απορίες, τις ανησυχίες και τους φόβους τους.

Και τα αποτελέσματα; Πέρα από κάθε πρόβλεψη. Οι δάσκαλοι της Βελλάς, οι καλύτεροι δάσκαλοι, αλλά και πάρα πολλοί παιδαγωγοί, καθηγητές Πανεπιστημίων, λυκειαρχες, αγιογράφοι, επιθεωρητές, σχολικοί σύμβουλοι, συγγραφείς, δημοσιογράφοι, βουλευτές, υπουργοί, γιατροί. Κανένα άλλο σχολείο δεν είχε αυτά τα μεγάλα αποτελέσματα.

Και βέβαια πολλοί δούλεψαν για να πραγματοποιηθούν αυτά τα μεγάλα αποτελέσματα, ο καπετάνιος όμως, ο εμψυχωτής, ο μεγάλος συντελεστής του σπουδαίου αυτού έργου ήταν ο Νικόλαος Παπαδόπουλος.

Γι' αυτό η μνήμη του μένει μέσα στην καρδιά μας με μεγάλη αγάπη, με απέραντη ευγνωμοσύνη, με απέραντο θαύμασμο.

Σημείωση: Ο Νίκος Βλάχος είναι Εκπ/κος τ. Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε. λογοτεχνικής-συγγραφικής, απόφοιτος του Ιερ/λείου Βελλάς της πρώτης μεταπολεμικής σειράς το έτος 1953.

Ο Φιδαιετός που "έμεινε πίσω..."

κόσμημα των Ξυλόγλυπτων τέμπλων των εκκλησιών όπου συχνά απεικονίζονται αετοί να σκοτώνουν φίδια».

Σε αναλύσεις της διαίτας του Φιδαιετού έχει βρεθεί ότι τα φίδια αποτελούν από 85% έως και 95% της διατροφής του (ενίοτε πιάνει ποντίκια και μεγαλύτερες σαύρες). Ο δασολόγος-ορνιθολόγος Δημήτρης Μπακαλούδης, διδάκτορας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που έχει μελετήσει διεξοδικά το Φιδαιετό στην περιοχή του Εβρου συμπληρώνει: «Όλα τα αρπακτικά πουλιά επιτελούν κορυφαίες οικολογικές λειτουργίες. Οι παράπλευρες απώλειες από την εξαφάνιση των αρπακτικών πουλιών είναι δύσκολο να αποτιμηθούν οικονομικά αφού «ρυθμίζουν» πληθυσμούς ζώων που εμείς χαρακτηρίζουμε «ενοχλητικά ή επιβλαβή» και που οι υπερπληθυσμοί τους δημιουργούν

Ο Φιδαιετός του φαραγγιού του Βίκου νεκρός... Ένα ακόμη αδικημένο στολίδι του Εθνικού Δρυμού.

κάποιες φορές ακόμη και προβλήματα στις οικονομικές μας δραστηριότητες (π.χ. τρωκτικά, σαρκοφάγα θηλαστικά, κορακοειδή, ερπετά, κτλ). Είναι πραγματικά ευλογία να υπάρχουν φιδαιετοί σε αφθονία, η «βιολογική καταπολέμηση» σε όλο της το μεγαλείο...».

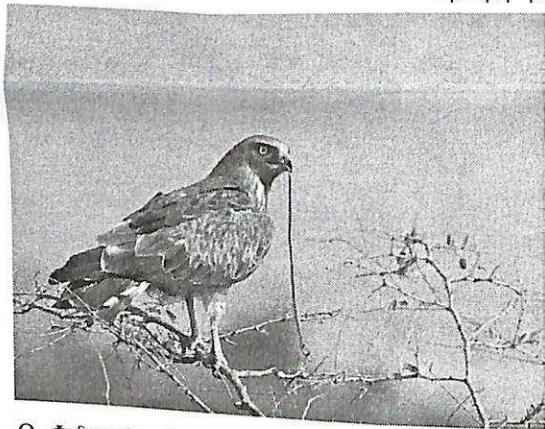
«Μας προκαλεί θλίψη το γεγονός ότι πολλά από τα υπέροχα τοπία του Ζαγορίου αποτελούν «νεκρή φύση» για τα μεγάλα αρπακτικά. Δυστυχώς δε γίνεται τίποτα για να προστατευθεί και να αναδειχθεί αυτός ο πλούτος εδώ», παρατηρεί ο Μανώλης Διαμαντόπουλος, που ξεναγει πολλούς ξένους τουρίστες στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου. «Οι άνθρωποι αυτοί έχουν ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο, είναι ενημερωμένοι και μας ρωτούν για τα πουλιά στην περιοχή. Δεν θα ξανάρθουν αν τους απογοητεύσουμε, άλλωστε η κακή φήμη διαδίδεται και διαρκεί περισσότερο από την καλή» προσθέτει και καταλήγει: «Παρακολουθώ τα τελευταία χρόνια τους Φιδαιετούς στο Ζαγόρι και τους Φιδαιετούς στο Ζαγόρι και τους Φιδαιετούς στο Ζαγόρι και τους Φιδαιετούς στο Ζαγόρι, όπου μάλιστα ο αετός της Δωδώνης αποτελεί έμβλημα του Πανεπιστημίου των Ιωαννίνων και

εξαφανίστηκαν οι μεγαλύτεροι Χρυσαιοί στην είσοδο του Βοϊδομάτη, τα εντυπωσιακά Όρνια και ο μοναδικός Γυπαετός από το φαράγγι του Βίκου, που μαζί με τους ακριβοθώρητους πλέον Ασπροπάρηδες, τα γνωστά «κουκάλογα», χάθηκαν άδικα από αλόγιστες ενέργειες, όπως η παράνομη χρήση τοξικών φυτοφαρμάκων που συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται ως «φόδες». Ιδιαίτερα οι γύπες που τρέφονται αποκλειστικά με ψοφίμα είναι πολύ χρήσιμοι

Του Ρήγα Τσιακίρη

γιατί καθαρίζουν την ύπαιθρο, ενώ ταυτόχρονα προσελκύουν εκατοντάδες επισκέπτες ειδικών κατηγοριών σε πολλές ορεινές περιοχές του κόσμου. Οι Φιδαιετοί, αποτελούν το ύστατο κόσμημα για το Ζαγόρι, αφού είναι πλέον από τα πιο εύκολα παρατηρούμενα μεγάλα αρπακτικά πουλιά της περιοχής.

Ο Νικόλαος Χατζηρούπης, υπεύθυνος θήρας στο Δασαρχείο Κόνιτσας, φωτίζει μία άλλη πλευρά

την κυνηγετική υπερκάρπωση. Οι περισσότεροι όμως δυστυχώς αγνοούν τις ωφέλειες που μας παρέχουν τα αρπακτικά πουλιά, σκοτώνοντας άρρωστα και καχεκτικά άτομα, περιορίζοντας την εξάπλωση ασθενειών ελέγχοντας τους πληθυσμούς των σαρκοφάγων θηλαστικών και εν τέλει βελτιώνοντας την κυνηγετική κάρπωση. Χρειάζεται λοιπόν άμεσα ενημέρωση, τόσο των υπηρεσιακών παραγόντων όσο και των κυνηγών σε κάθε πόλη και χωριό. Η

περιοχή του Ζαγορίου, που αποτελεί μέρος του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου φιλοξενεί ευτυχώς ακόμη έναν ακμαίο πληθυσμό Φιδαιετών, ένα είδος που είναι σχετικά κοινό στην ηπειρωτική ορεινή Ελλάδα. Σήμερα, στα πλαίσια της Επαγόμενης περιβαλλοντικής κρίσης, καλούμαστε να διατηρήσουμε την τοπική μας φυσική κληρονομιά. Θα φανούμε άραγε όλοι αντάξιοι των περιστάσεων;

ται σε όλες τις προηγμένες χώρες».

«Μια πολύ μικρή μειοψηφία λαθροθηρών, εκθέτει την πλειονότητα του σύννομου κυνηγετικού κόσμου που στέκεται φρουρός και φύλακας της φυσικής μας κληρονομιάς, δίνοντας έτσι βήμα σε ακραίες περιβαλλοντικές οργανώσεις που ζητούν την πλήρη απαγόρευση του κυνηγιού» προσθέτει ο Βαγγέλης Τασούλας επιστημονικός υπεύθυνος της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Ηπείρου. «Αντίθετα, παραγνωρίζονται οι φιλότιμες προσπάθειες των κυνηγετικών συλλόγων και ιδιαίτερα της Θηροφυλακής, ανθρώπων που διανύουν καθημερινά δεκάδες χιλιόμετρα με δικά μας έξοδα, βοηθώντας στη φύλαξη τόσο των θηραμάτων όσο και των σπανίων ειδών».

Δυστυχώς ακόμη και σήμερα πολλοί πιστεύουν στην απαρχαιωμένη και αντιεπιστημονική άποψη ότι τα αρπακτικά πουλιά είναι «επιβλαβή» λόγω μικροζημιών που προκαλούν κάποια είδη στο ζωικό κεφάλαιο. Ωστόσο αυτό μπορεί να συμβεί μόνο όταν τα θηράματα να οποία αποτελούν τη φυσική τους τροφή μειωθούν δραματικά από

την κυνηγετική υπερκάρπωση. Οι περισσότεροι όμως δυστυχώς αγνοούν τις ωφέλειες που μας παρέχουν τα αρπακτικά πουλιά, σκοτώνοντας άρρωστα και καχεκτικά άτομα, περιορίζοντας την εξάπλωση ασθενειών ελέγχοντας τους πληθυσμούς των σαρκοφάγων θηλαστικών και εν τέλει βελτιώνοντας την κυνηγετική κάρπωση. Χρειάζεται λοιπόν άμεσα ενημέρωση, τόσο των υπηρεσιακών παραγόντων όσο και των κυνηγών σε κάθε πόλη και χωριό. Η

περιοχή του Ζαγορίου, που αποτελεί μέρος του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου φιλοξενεί ευτυχώς ακόμη έναν ακμαίο πληθυσμό Φιδαιετών, ένα είδος που είναι σχετικά κοινό στην ηπειρωτική ορεινή Ελλάδα. Σήμερα, στα πλαίσια της Επαγόμενης περιβαλλοντικής κρίσης, καλούμαστε να διατηρήσουμε την τοπική μας φυσική κληρονομιά. Θα φανούμε άραγε όλοι αντάξιοι των περιστάσεων;

Μιχάλη Β. Τζιόβα

Οι ρίζες μας

(Σύντομο ιστορικό της οικογενείας μου)

Επιμέλεια: Βασίλη Θ. Τζιόβα

Ιωάννινα 2006

Νίκος Θ. Υφαντής

Το ιστορικό της οικογένειάς Τζιόβα, βασισμένο στην εξιστόρηση του φιλόλογου Μιχάλη Β. Τζιόβα, διαπραγματεύεται το καλαίσθητο βιβλίο (100 σελίδων) με τίτλο «Οι ρίζες μας (σύντομο βιογραφικό της οικογενείας μου)».

Με περισσή αγάπη και νοσταλγικό ενδιαφέρον το επιμελήθηκε ο ανηψιός του Βασίλης Θ. Τζιόβας, στηριζόμενος στα ημερολογιακά γραπτά του θείου του, τον οποίο έζησε από κοντά στα παιδικά του χρόνια και δέχτηκε «την ευεργετική του προστασία και καθοδήγηση, αλλά και την πατρική του αγάπη και στοργή».

Από ευγνωμοσύνη, αλλά και υποχρέωση, καταπιάστηκε με τα γραπτά του θείου του και έφερε στο φως την ιστορική και γενεαλογική διαδρομή της οικογένειας των Τζιοβαίων «για να γίνει κτήμα όλων των Τζιοβαίων, αλλά και κρίκος σύνδεσης μεταξύ τους».

Οι τέτοιες μικρές και εν πολλοίς αντικειμενικές αναφορές στα γενεαλογικά δέντρα, στις προγονικές δηλ. ρίζες και ορθές είναι, αλλά και μέσα της ενυπάρχουν ειδήσεις και πληροφορίες που αφορούν ευρύτερες κλειστές κοινωνικές ομάδες των χωριών μας, αξίες ιδιαίτερης προσοχής και βαθύτερης ενσυχό-

λησης μαζί τους.

Η πνευματική επικοινωνία με τις προγονικές ρίζες, πέρα από την υποκειμενικότητα και τη συναισθηματική συγγενική προσέγγιση, κρύβουν μέσα τους μια αθόρυβη δράση των πρωταγωνιστών και μας παρέχουν ειδήσεις για τον κοινωνικό και πολιτισμικό περίγυρο της εποχής τους.

Δεν είναι υπερβολή εάν ειπωθεί ότι από τις μικρές και κλειστές συγκροτημένες φάρες (γενιές) των χωριών μας, μπορούμε να προχωρήσουμε στη μελέτη και τεκμηρίωση της πολυπληθέστερων κοινωνικών ομάδων και να συμπληρώσουμε ιστορικά κενά του παρελθόντος.

Ο πλούτος των φωτογραφιών (παιδιότερων και νεότερων) που πλαισιώνουν το περιεχόμενο του βιβλίου, μπορεί αν αποτελέσουν τη βάση για συγκριτική μελέτη ευρύτερων κοινωνικών στρωμάτων και να εξαχθούν ουσιαστικά και επωφελη συμπεράσματα για την ηπειρωτική ιστορία που χάνεται στην ομίχλη των αιώνων.

Από της πλευράς αυτής το εγχείρημα του Βασίλη Τζιόβα να παρουσιάσει σε βιβλίο τις προγονικές ρίζες είναι και καλοδεχούμενη και χρήσιμη.

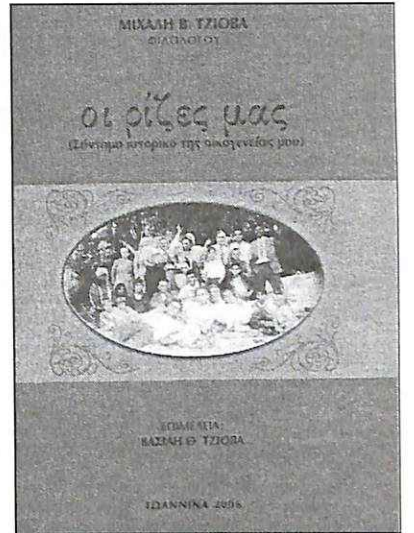
Ο Μιχάλης Τζιόβας, γράφει προλογικά, ότι αποφάσισε να γρά-

ψει το ιστορικό της οικογένειάς του «για να μεταδοθεί και διατηρηθεί στη μνήμη των απογόνων η προέλευσή της, τα χαρακτηριστικά και γενικά η ζωή και τα χνάρια στο πέρασμα του χρόνου».

Λιτά, αλλά μεστά και σοφά λόγια. Γιατί, πραγματικά, αξίζει οι απόγονοι να μελετούν και να ερευνούν τις ρίζες της καταγωγής τους, τα «χνάρια» των προγόνων τους, να διακρίνουν ομοιότητες ή και διαφορές και να διατηρούν και συντηρούν πράξεις, ενέργειες και γεγονότα, τα οποία χαρακτηρίζουν πρόσωπα, καταστάσεις και εποχές, δημιουργώντας έτσι ισχυρά έθιμα και παραδόσεις, με τις οποίες έζησαν πολλές γενιές και οι οποίες μεταδίδονται αναλλοίωτες στις γενιές που ακολουθούν. Με τον τρόπο αυτό ποτίζεται το κάθε γενεαλογικό δέντρο ξεχωριστά, απλώνει ρίζες βαθιές και πολυκλαδά φυλλώματα, κάτω από τα οποία ισχυροποιούνται και διατηρούνται τα έθιμα και προφυλάγονται από αλλοιώσεις και ξενότροπους μιμητισμούς.

Δεν θα αναφερθώ στα ονόματα του γενεαλογικού δέντρου των Τζιοβαίων από τους γενάρχες Γεώργιο Τζιόβα και Αικατερίνη Ζαμπράνη και από τη γενιά του Φράγκου, γιατί, πολύ φοβούμαι, μήπως, δεν θα μπορέσω να βγω από τον λαβύρινθο των ονομάτων μέχρι τις μέρες μας. Άλλωστε στο τέλος του βιβλίου υπάρχουν δύο πίνακες (πίνακας Ι και ΙΙ) από τους οποίους ο αναγνώστης άνετα μπορεί να πληροφορηθεί και να ανατρέξει στα ίχνη των Τζιοβαίων μέχρι την τρίτη γενιά.

Ο επιμελητής Βασίλης Τζιόβας, τα ιδιαίτερα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη ζωή του Μιχαήλ Τζιόβα,

τα συγκέντρωσε σε ιδιαίτερο κεφάλαιο (σελ. 83-98), στο «Βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα».

Με γλαφυρό τρόπο αναφέρεται στις σπουδές του θείου του, στις υπαλληλικές του μεταβολές και τις χρονολογικές τοποθετήσεις του στα διάφορα Γυμνάσια της χώρας και του εξωτερικού (Χαρτούμι).

Στο Γυμνάσιο Πάγωνιανής που υπηρέτησε από τον Σεπτέμβριο του 1947 μέχρι τις αρχές του 1948, που το σχολείο έκλεισε λόγω του εμφυλίου, άφησε αγαθή μνήμη. Οι κάτοικοι θυμούνται τον Ζαγορίσιο καθηγητή Μιχάλη Τζιόβα.

Πέθανε το 1985. Όταν τηλεφωνήσαν στον ανηψιό του Βασίλη Τζιόβα ότι πέθανε ο θείος του συγκλονίστηκε. Θα γράφει ο ίδιος: «Ενιωσα να αδειάζει ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής μου. Έχανα τώρα τον δεύτερο πατέρα μου. Τον πνευματικό, τον αναντικατάστατο».

Έχω τη γνώμη ότι το καλύτερο μνημόσυνο του ανηψιού προς τον θείο και πνευματικό πατέρα είναι αυτό το βιβλιαράκι που εξέδωσε στη μνήμη του.

και δύσκολο αγώνα για μια καλύτερη ζωή. Και χάρις στις αρετές της καταγωγής τους, κατάφεραν να αναδειχτούν σε επιτυχημένους επιχειρηματίες και αξιούς επιστήμονες με τον ασίστατο νόστο πάντα για τη γενέθλια γη, το Ζαγόρι.

Κι' όταν ύστερα από πολλά χρόνια γύριζαν στην πατρίδα καλούσαν τα «βιολιά» στους οντάδες και γλεντούσαν μερόνυχτα όλοι μαζί αγαπημένοι και ευτυχισμένοι.

Ας είναι καλά ο αγαπητός μας φίλος Βασίλης Τζιόβας, που είχε την πρωτοβουλία της δημοσίευσης της εργασίας του θείου του (για τις ρίζες της οικογένειάς του) και έδωσε και σε μας την ευκαιρία να γνωρίσουμε τόσο πολύτιμη στοιχεία για τους συμπατριώτες μας τους περήφανους Ζαγορίσιους. Για τους Κάτω Σουδενιώτες το βιβλίο αυτό αποτελεί μια πολύ χρήσιμη επένδυση για την ιστορία του χωριού τους. Ας είναι όλοι καλά και να θυμούνται τους προγόνους τους.

ΟΛΑ ΤΑ ΑΡΠΑΚΤΙΚΑ ΠΟΥΛΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ. Η ΤΑΡΙΧΕΥΣΗ, Η ΣΥΛΛΗΨΗ, Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΣΕ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ, Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΥΓΩΝ, Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΩΛΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΣΚΟΠΙΜΗ ΕΝΟΧΛΗΣΗ ΤΟΥΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΗ ΤΣΑΠΑΡΗ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΤΩΝ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΣΟΥΜΠΡΑΣ

Την ψυχή του Ηπειρώτη, δεν κατάφερε να δαμάσει κανείς μέχρι σήμερα!...

Από την εφημερίδα του Καΐρου «ΝΕΟ ΦΩΣ» της 26/2/07, πήραμε και αναδημοσιεύουμε τον λόγο του γνωστού στην παροικία της Αιγύπτου, Ζαγορίσιου (Ανω Πεδινά) γιατρού και ιδιοκτήτη του φημισμένου κέντρου «Ζεφύριον» στο Αμπουκίρ της Αλεξάνδρειας, με την ευκαιρία των θυρανοιξίων του Ιερού Ναού των Αγίων Αναργύρων Σούμπρας (Κάιρο).

Η ομιλία του οποίου λόγω εκτάκτου αναχωρήσεώς του δεν μπόρεσε να εκφωνηθεί αυτοπροσώπως και έχει επακριβώς έτσι.

«Μακαριώτατε, εσχοτάτε κύριε Πρόεδρε, ένοπλες δυνάμεις, Αξιότιμοι κύριοι εκπρόσωποι της Ε.Κ.Κ. και Πρόεδροι Σωματείων. Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του Π.Σ.Κ. και Ο.Π.Π.Κ., αγαπητοί μου συμπατριώτισσες και Συμπατριώτες. Ο Πατριάρχης μας ευλογεί και αναφωνεί «αγίασον κύριε τους αγαπώντας την ευπρέπεια του οίκου Σου». Επιτέλους αγαπητέ μου κύριε Πρόεδρε, η ενδόμυχος και διακαής επιθυμία Σας, επετεύχθη, και θα έχετε Θεία χάριτι τη βοήθεια των την προστασία των, δι' υμάς την οικογένειά Σας προσέτι δε των συνεργομένων συμπροσευχομένων εν αυτοίς του Ο.Ο.Π.Κ. και του αγερώχου Π.Σ.Κ., όστις συνεχίζει επιτυχώς την πορειαντ ου μακράν της πατρίδος του πιστός εις τα ιδανικά της φυλής του, μηδενίζει τας αποστάσεις και νοερών αναπολώντας την, παρευρίσκεται εντός αυτής και εις το πλευρό της. Χτυπάνε τα σήμαντρα του Ορξοδόξου Πνευματικού Πατριαρχικού Κέντρου, ξαναζω-ντανεύουν τα ήθη και έθιμα της με πρώτιστον την πίστιν εις τον Παντοδύναμον, πάντα δε ταύτα σαφώς συνυφασμένα και στερρώς συνδεδεμένα μετά του Ορθοδόξου Πατριαρχείου μας, καθοδηγούμενων υπό την Σκέπην και Αγάπην του Μακαριωτάτου Πάπακαι Πατριάρχη μας Θεοδώρου του Β' του πεφωτισμένου Αρχηγού μας, είχαμε την τιμήν την σήμερα να συμπροσευχηθώμεν και ημείς εις την Πατριαρχικήν Θείαν λειτουργίαν των Θυρανοιξίων, του νεοανακαινισθέντος Ιερού Ναού των Αγίων Αναργύρων Καΐρου ως και δια τον προ ολίγου συνεορτάζοντα πολιούχον των εξ Ιωαννίνων Άγιον Γεώργιον.

Ευχαριστούμεν διά την πρόσκλησιν αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, κύριε Απόλλωνα Βλάχο, ως

επίσης και έτι το δέον διά την τιμητικήν διάκρισιν μετά της οποίας και μας περιβάλλετε, τόσοι ημείς όσον και οι εκλεκτοί και οι αξιέπαινοι συνεργάτες σας, του Διοικητικού Συμβουλίου

Από το γύρο της Μέσογείου / 1928. Από την ιστορική και αλησμόνητη άφιξη στο Αμπουκίρ της Αιγύπτου του πρώτου ελληνικού αεροπλάνου. Αριστερά ο Συνταγματάρχης Αδαμίδης, δεξιά ο Υπολοχαγός Παπαδόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΛΑΣΧΑ

Ο. ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΔΑΜΙΔΗΣ

Ο θρυλικός Ηπειρώτης αεροπόρος Χρήστος Αδαμίδης, που δεν δίστασε να προσγειώσει το αεροπλάνο του μέσα σε μια μικρή πλατεία χωριού. Το αθάνατο πνεύμα του μεγάλου Έλληνα που δεν τον ακιόζει φοβέρα καμιά!...

ου—Ο.Π.Π.Κ. και Π.Σ.Κ.

Δύο Ιεροί Ναοί των Αγίων Αναργύρων ενυπάρχουν εξ' αποστάσεως, ο ενταύθα Κοσμά και Δαμιανού, ο του Αμπουκίρ Κύρου και Ιωάννου η ιστορία των οποίων αναγράφεται, ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να επεκταθώ, απλώς αναφέρω ότι εις μνήμην αυτών και δη του πατέρα Κύρου ή Οσίου Κύρου ή Αμπέ Κύρου εις την Αραβικήν, μετονομάσθη η Κάνωπος ή η Κανώπη εις Αμπουκίρ, ήταν Αλεξανδρινοί Γιατροί εγιάτρευαν τους πτωχούς χωρίς αργύρια εξ' ου και ανάρχουρι εδίδασκον συνάμα και την Νέαν Θρησκείαν απεκεφαλίσθησαν στις 31 Ιανουαρίου του 312 μετά της Αθανασίαςκαι τις τρειςκόρες

της. Διά τον Ιερό Ναό ως ανεφάρθην ενεπλάκην εις ασκόπους ταλαιπωρίας, ισοτρία ην δεν έχω καταγράψει απλώς σας αναφέρω, διαστήματος 42 ετών (σαράντα δύο), πληρεξούσιος του εκάστοτε Πατριάρχου, δεν έχαθη η ψυχραιμία μου, ως και η υπομονή μου, μαχόμενος ενήργησα. Το αποτέλεσμα υπέρ του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, ο Ναός διεσώθη. Όμως εδώ θα πρέπει να τονίσω πλειστάκις τη συνδρομή και των Ανωτέρω Αιγυπτιακών Αρχών, από εδώ

Ο Γιατρός κ. Περικλής Τσαπαρής την ημέρα που τιμήθηκε από τον Πανεπειρωτικό Σύλλογο Καΐρου και ανακηρύχθηκε σε Επίτιμο Πρόεδρο του δραστηρίου Συλλόγου.

κοντά σας, γι' αυτό δεν παραλείπω αν μην αναφερθώ διά την αθόρυβον και αφανή συμμετοχήν των, και εις κάθε εκδήλωσιν του Συλλόγου, τόσοι της πολυαγαπητής μας κυρίας Λεύκως Απόλλωνος Βλάχου, όσον επίσης και του πολυαγαπητού μας Καθηγητού επιστήμονα Ιωάννη Αγιάνογλου, ον και καμαρώνουμε καθ' όσον μας μορφιάζει εν τη Νειλοχώρ. Δεν υφίσταται ουδεμία αμφιβολία, ό,τι όλο αυτό το προηγθέντων ετών αντάμωμα της παροικίας οφείλεται εις τον αξιέπαινον, ακούραστον, αγόγκιστον και πνευματώδη Πρόεδρόν μας, ως εις μίαν οικογένειαν τους αγαλιάζει όλους και τους χαροποιεί, δεν ξεχωρίζει κανέναν, εις οιαδήποτε πρωτοβουλίαν το επιτρέπουν οι δυνάμεις του, τόσοι οι ζωτικές, όσον επίσης και οι οικονομικές. Εσχοτάτε κύριε Πρόεδρε της μητέρας πατρίδος Ελλάδος εις την Αίγυπτο, κύριε κύριε Βλασσόπουλε. Δεχθείτε παρακαλώ την παράκλησιν ενός απλού Έλληνος πολίτη, όπως ο κύριος Απόλλων Βλάχος Πρόεδρος νυν του Π.Σ.Κ. και του Ο.Π.Π.Κ., συμπεριληφθής εις μελλοντικών πίνακα, των υπό βράβευσιν Ελλήνων του εξωτερικού, από το Υπουργείο των Εξωτερικών καθ' υσικά από τον εξοχότατο Πρόεδρον της Ελληνικής Δημοκρατίας και συμπατριώτη μας κ.κ. Κάρολου Παπούλια. Τούτο δε καθ' όσον ο κ. Απόλ-

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΗ ΤΣΑΠΑΡΗ

λων Βλάχος, επιδοσάντος με αγάπην προθυμίαν συνεχή και αδιάλειπτον δραστηριότητα, ως μέλους του Συλλόγου Ηπειρωτών και εις την Ε.Κ.Κ., έτι δε και εις Ο.Χ.Α.Ν. Ο κ. Απόλλων Βλάχος μας δίδει το δικαίωμα δια της προσφοράς του αυτής της παλαιάς φρουράς των Αιγυπτιωτών να μην τον ξεχάσουμε έστω και απλώς να τον αναφέρουμε, ότι την σημεριν αποτελεί τον φάρο της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στην φιλόξενη χώρα του Νείλου.

Θερμές ευχαριστίες προς τον Πατριάρχη μας απευθύνω δια τα εις θεϊκήν επιφώνησιν καλά του προς ημάς λόγια, αύθις προ ολίγου λεχθέντα. Μακαριώτατε η 18η Μαΐου του 1828 και την ιδίαν ημερομηνία των εν συνεχεία εκάστοτε ετών μαρτυρεί τους κοινούς αγώνες μετά των οποίων έχουν συνδεθεί η Ήπειροςκαι η Κρήτη. Ο Αρχιστράτηγος πολέμαρχος του ατάκτου ιππικού από το Δελβινάκι της Ήπειρου, ο θρυλικός Χατζημιχάλης Νταλιάνης μετά των 385 Ηπειρωτών συμπολεμιστών του επί δέκα λεπτά πριν ανατείλ η ήλιος, έρχονται να επισκεφθούν το σημείον της θρυλικής μαρτυρίας των, εκεί προς το ιστορικό φρούριον φραγκοκάστελλον και να μας υπενθυμίσουν ότι τείδε κείμεθα τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι ο άταφος νεκρός σαν φάντασμα πλανάται στον ορίζοντα μετά των συμπολεμιστών του. Είναι το παράδοξον και το παραστατικό κατ' έτος φαινόμενον των Δροσουλιτών. Οι Κρήτες πολεμιστές ανταποδίδουν με αίμα στο Μπιζάνι 1912-1913, προσέτι δε εις τον αγώνα της αυτονομίου Ήπειρου στα 1914 και εις τα 1940 ότε και υπήρξα αυτόπτης μάρτυς μεταξύ διαπληκτιζόμενων στρατιωτών. Επίσης να ευχαριστήσω θερμά τον εξοχότατο κύριο Πρόεδβ, τον αξιότιμο κύριο Νικόλαον Πολίτη και γενικώς όλο το Κάιρο διά την θερμήν υποδοχήν ην επεφύλαξον δι' ημάς, τους εκ μακρόθεν φιλοξενουμένους σας. Έχετε την άπειρη αγάπη μας και την εκτίμησή μας. Και εάν ο κ. Αλεξανδρος Μαμμόπουλος (1913-1944) υπήρξε το βαρύ πυροβολικό της Ήπειρωτογνωσίας, ο κ. Απόλλων Βλάχος υπήρξε και υπάρχει το πεδινό πυροβολικό της «Πατριδολα-

τρείας». Τα Ιωάννινα, τα Γιάννενα το κυριότερο πνευματικό κέντρο του αλύτρωτου ελληνισμού καθιερώθηκαν στη συνείδηση του Έθνους ως «πρώτα στ' άρματα στα γρόσια και στα γράμματα». Όμως τα χρονικά όρια είναι περιορισμένα, και πρέπει να επαναλάβω απλώς αναφέρουμε εις τον 3ο αιώνα, όταν η Ρώμη ρήμαξε την Ήπειρο με τον Αιμίλιο Παύλο, πόλεις και χωριά εξανδραπόδισε και σκότωσε εκατοντάδες χιλιάδες Ηπειρώτες, όμως την ψυχή του Ηπειρώτη δεν τη δάμασε κανείς μέχρι σήμερα, στάθηκε όρθια σαν τα ψηλά βουνά και κύλησε με τους αιώνες σαν τα καθαρά και καταγάργαρα ποτάμια της, αλλά ως ανέφερα δεν είναι ώρα να μακρυγορώ παθιασμένος παρασυρόμενος από πατριωτικό πάθος. Ένα καινούργιο αντάμωμα έχει ξεκινήσει προ ολίγου των Ηπειρωτών του κόσμου, Πρόεδρος Νικόλας Γκατζογιάννης, Αντιπρόεδρος, Χρυσόστομος Δήμου, συμπροεδρεύοντες, υπεισήλθον εις πρωταρχικήν έμπνευσιν του αποτελέσματος της διεξαγωγής της πρώτης παγκόσμιας συνδιάσκεψις Ήπειρωτών του εξωτερικού εις Ιωάννινα, συνάμα δε και δια τα σημερινά προβλήματα και δια την ανάπτυξιν της Ήπειρου, τους δυναμικότετους συμπατριώτες μας όπου αντάμωσαν τους Ήπειρώτες του κόσμου ελπίζουμε και ημείς εις προσεχήν συνάντησιν μελλοντικήν. 21η Ιανουαρίου

την σημεριν ημέρα, εντός ολίγου πλησιάζει η 21η Φεβρουαρίου, γι' αυτό ακριβώς πάμε στα Γιάννενα να προσκυνήσουμε την πατρώα γη, να συγχαρούμε τον Ζαγορίσιο φίλο μας και συμπατριώτη κύριο Γιώργο Καλλιδή, διά την πανηγυρική του εκλογική μουσική, έχοντας την τύχη και την τιμή, ως γνωρίζω να έχουμε τους κυρίους οίτινες θα την εκφράζουν ως ειδικοί εις τας δημοτικές μας τραγούδια, άτινα συνυφασμένα εάν όχι δεμένα με τη ζωή μας, τον πολιτισμό μας, την ιστορία μας, τις παραδόσεις, τα συναισθήματά μας, χαράς, λύπης και αναστεναγμών, ενδεχομένως δηλούντες προς ενός ανυπέρβλητου και ανύπαρκτον...!

Στα Γιάννενα και πάλι 1913 η οροσειρά της Πίνδου σέρνει το χορό με το ζερβί της χέρι, αντιλαλούνε τα βουνά απανωθί στους ουρανούς ηχούν όργανα βαρεία, βιολιά, φλογέρες, ντέφια, πάνω στους αιθέρες πετάει ο θρυλικός αεροπόρος συνταγματάρχης Γιαννιώτης (έχει προταθεί από την Ηπειρώτικη Εταιρεία εις τον Δήμον Ιωαννίνων, όπως τοποθετησει εις μνήμη του εις την κεντρικήν πλατεία την πρώην πλατεία διοικητηρίου το άγαλμα του μεγάλου αυτού ανδρός της πατρίδος μας. Απλώς και μόνον ημείς το υπενθυμίζομεν τόσοι εις τον Δήμον όσον και εις την Νομαρχία Ιωαννίνων και ένα άλλο πιο μεγάλο (εάν υπάρχει) μετά των ηρωικών

πεσόντων γογαντομάχων Μπιζανιωτών). Χρήστος Αδαμίδης, κατεχόμενος εν εξάλλω ενθουσιασμό, δεν τον βαστάει τίποτα όυτα καν υπολογίζει την επικινδυνότητα προσγειώσιν της άνευ διαδρόμου προσγειώσεως, εις την πλατεία των Ιωαννίνων εις τόσοι μικρόν χώρον ενδεχομένως βαδίζει προς αυτοκτονίαν' ο παντοδύναμος εστιάζει το σώμα του, ο θρυλικός αεροπόρος προσγειώνει το αεροπλάνο του εις την πλατεία του Διοικητηρίου, το μεγάλο κατόρθωμα της εποχής εκείνης και της σημερινής αδύνατον, υπό τα έκπληκτα όμματα των Γιαννιωτών, άμα δε συνελθόντες του απροσδοκίτου γεγονότος, όρμησαν κατ' άπάνω του, αλλάζοντας εις θερμότατην υποδοχήν και αφηνιασμόν κυκλωτερή, όστις ηδύνατο όπως να προβεί εις ανατροπήν του αεροσκάφους.

Συνυπάρχουν όμως και ακούγονται χτύποι και βροντές από το τρομερό Μπιζάνι, και μαρτυρούν χαρμόσυνες ετούτε τη φορά. Κύριε Νικόλα Κάτσικα είστε εδώ όπως φυσικά και ο κύριος Απόλλων Βλάχος ο Πρόεδρος μας εισακουσθήτω σ' εσάς, εις όλους σας, φωνάζει και βροντοφωνεί τα πήραμε, τα πήραμε τα Γιάννενα, μάτια πολλά το λένε, όπου γελούν και κλαίνε.

Ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος.

Σας ευχαριστώ.

Κάιρο, Ηλιούπολις-Στέγη- 21.1.2007».

Έργο ανιδιοτελούς αγάπης και ελπίδας η Ιεραποστολή του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην Τανζανία

Το νερό «Ζαγόρι» ως γνωστόν εις όλους υμάς συνέδραμε γενναιοδωρα με προσφοράν εις επί μέρους της Αφρικανικής Ήπειρου, γεγονός οπωσδήποτε συνυφασμένον μετά της ιεραποστολής του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας.

Εξ άλλου ο Πατριάρχης μας έχει καταγωγήν εκ μητρός του, από την Ήπειρον την πατρίδα μας εξ' ου καταφαίνεται ότι επίκειται μελλοντική επίσκεψίς του.

Η Α.Θ.Μ. ο πάπας και πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος ο Β'. Εν τω μέσω μαθητών της Τανζανίας, οίτινες τον υπεδέχθησαν με τραγούδια και εκδηλώσεις χαράς, κρατώντας στα χέρια τους ελληνικές και τανζανικές σημαίες.

Η ΕΗΜ τίμησε τον Τάτση Αποστολίδη

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ηπειρωτικών Μελετών τίμησε την περασμένη Τετάρτη μία από τις πλέον εξέχουσες φυσιογνωμίες της πόλης των Ιωαννίνων, τον διακεκριμένο μουσικό **Τάτση Αποστολίδη**.

Ο Αποστολίδης γεννήθηκε στα Γιάννενα και σπούδασε βιολί στο Ωδείο Ιωαννίνων και στο Ωδείο Αθηνών από όπου και αποφοίτησε το 1954.

Συνέχισε τις σπουδές του με κρατική υποτροφία στο Παρίσι και στην Διεθνή Μουσική Ακαδημία της Νίκαιας και με την επιτροπή του στην Ελλάδα εργάστηκε στην Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών ενώ παράλληλα περιόδευσε σολίστ στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Από το 1978 αναλαμβάνει την Ορχήστρα του Ωδείου Αθηνών, ιδρύει την Μικρή Ορχήστρα Εγχόρδων και διευθύνει την Ελληνική Καμεράτα, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Ορχήστρα των Χρωμάτων και την Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ διδάσκοντας παράλληλα στο Ωδείο Αθηνών.

Στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της ΕΗΜ μίλησαν ο πιανίστας και προσωπικός φίλος του Αποστολίδη, **Άρης Γαρουφαλής** και ο φιλόλογος **Κώστας Π. Βλάχος** ο οποίος και διάβασε αποσπάσματα από το αυτοβιογραφικό βιβλίο του τιμώμενου προσώπου της βραδιάς «Δεκαπέντε ιστορίες και μια βόλτα με ποδήλατο» (εκδ. Κέρδος).

Στη συνέχεια και μετά την παράδοση τιμητικής πλακέτας στον καταξιωμένο μουσικό ακολούθησε ένα ολιγόλεπτο κονσέρτο με τον Τάτση Αποστολίδη στο βιολί και τον Άρη Γαρουφαλή στο πιάνο.

Από τον Σύλλογο Εικαστικών Καλλιτεχνών Ελλάδος

Με χρυσό μετάλλιο τιμήθηκε η Ελευθερία Τζιάλλα-Μάντζιου

Με λαμπρότητα πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2007, ημέρα της γυναίκας, η εκδήλωση του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ, στο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ. Τιμώμενη γυναίκα ήταν η Γιαννιώτισσα Κυρία **Ελευθερία Τζιάλλα Μάντζιου**, η οποία έδωσε διάλεξη με θέμα: «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ».

Η ομιλία διανθίστηκε με προβολή έργων του μεγάλου ζωγράφου, σε slides, που παρουσιάζουν παιδικές κυρίως σκηνές.

Στη συνέχεια η πρόεδρος, κα **Καίτη Τύμη** παρουσίασε το έργο της ομιλήτριας και δια του προσώπου της προέδρου Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ απένειμε το χρυσό ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ και ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, στην κα Ελευθερία Τζιάλλα Μάντζιου, που είναι, η ύψιστη πανελλήνια τιμητική διάκριση.

Παρουσιάστηκαν σε slides βιβλία της, αφίσες που φιλοτέχνησε, καθώς και έργα της από τις τρεις περιόδους της εικαστικής σταδιοδρομίας της.

Πολύς κόσμος παρέστη στη μεγάλη αυτή τιμητική εκδήλωση.

Ο Πρύτανης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου κος Γεώργιος Ζέρβας, ο τ. Υπουργός, βουλευτής Ιωαννίνων κος Αντώνης Φούσας, ο Ακαδημαϊκός κ. Α. Εμμανουήλ, επιστήμονες, διανοούμενοι και φιλότε-

Εν μέσω των μελών του Δ.Σ. η τιμηθείσα κα Τζιάλλα με το Χρυσό Μετάλλιο Πνευματικής Αξίας και Πολιτισμού.

χνοι των Αθηνών και πολλοί Καλλιτέχνες συνάδελφοι της κας Τζιάλλα.

Από τα Γιάννενα λάμπρυναν το χώρο με την παρουσία τους ο επισημίων και συγγραφέας Μιχάλης Σπέγγος, η παιδαγωγός και ζωγράφος Λαμπρινή Μπόζιου, η Σχολική Σύμβουλος, φιλόλογος κα Βούλα Λεοντίου-Φερεντίνου και πολλοί άλλοι.

Για τη μεγάλη τιμή, η τιμώμενη κυρία αντιφώνησε με τα εξής:

«Κυρία Πρόεδρε και αγαπητά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μου αποδίδετε σήμερα, εσείς, μια μεγάλη τιμή. Μια τιμή χρυσή, που, αν ήμουν παιδί θα φτερουγίζα, κι αν ήμουν υπέργηρη θα έκλαιγα.

Τώρα, στην ωριμότητά μου, συγκινούμαι βαθύτατα. Μου αποδίδετε τον τίτλο του πρωταθλητή, για ένα μαραθώνιο που δεν κράτησε μια

μέρα μονάχα, αλλά 40 ολόκληρα χρόνια.

Και η διαρκής προσπάθεια έγινε κανόνας και τρόπος ζωής. Μιας ζωής που ήταν, για μένα, πανήγυρις, αν έδινε στο κάθε παιδί το αναλογούν μερτικό της αγάπης μου.

Το μεγάλο μουσικό της ζωής είναι, άλλωστε, να μπορεί να δίνει κανείς. Και το μεγαλύτερο είναι να μην περιμένει ανταπόδοση από κανέναν.

Γιατί, αλλιώς, γίνεται υποτίμηση της κάθε δωρεάς μας και αχρηστεύουμε τη ζωή μας σε μια αναμονή άσκοπη.

Σήμερα, όμως, παρά τη φιλοσοφική μου αυτή άποψη, η ζωή, μου αποδίδει τα εύσημα και σεας τη μεγάλη τιμή. Και η δική σας ύψιστη τιμητική διάκριση είναι για μένα υψίστης μορφής δικαίωση».

Συνάντηση με το παρελθόν...

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γεώργιος Δημ. Φαρμάκης

Στη φωτογραφία του 1975, είναι «ο Βασίλ'ς ου Φανίταιος» (Βασίλης Φανίταιος) στην Αθήνα, εν μέσω του κόσμου των βιβλίων του, κάπου σε ένα δωμάτιο της οδού Αθηνάς που ήταν η κατοικία του. Καρφωμένο σε ένα ράφι της βιβλιοθήκης του το όχι που δήλωνε την θέση στο τότε διεξαχθέν δημοψήφισμα για το πολιτειακό. Περιεργάζεται ένα φορητό μαγνητόφωνο τσέπης και ρωτούσε: «Τ' είν' πάλι τούτος ο βουκόλασκας»;

Γεννημένος το 1902 στο «Λιασκοβέτο τ' Ζαγορίου», όπου αρχικά έκανε διάφορες δουλειές, το 1918 ήρθε στα Γιάννενα «δλεβουντας δεκαωχτάουρου τ' μέρα». Αυτό είπε «με ξύπνησε, βρήκα του δρόμου 'μ κι γίνκ κομμουνιστής».

Ασχολήθηκε με την λογοτεχνία και την δημοσιογραφία και έργο του ήταν η εφημερίδα «Βουνίσια Χαμπέρια, εφημερίδα πέρα για πέρα Χωριάτικη», που την πρωτο-

κυκλοφόρησε το 1963 και μετά «τ'ν ξανακυκλοφόραϊ όποτε έβρισκε λεφτά για τύπωμα». Για την γραμμή της εφημερίδας του έγραφε: «Σκούζ' και φωνάζ' κι' λέει πως μονάχα του ξύπνημα τ' κουσμάκ' θα μας γλυτώσ' απ' όλα τα κακά».

Ήταν γνήσιος λογοτέχνης με πηγαίο ταλέντο και αδιάκοπο πάθος για την γλώσσα της πατρίδας του, του Ζαγορίου, με άβεστη νοσταλγία για τα χωριά και τους

ανθρώπους που «ήταν νκοκυραίοι με ν κεφαλαίο».

Κάθε Σεπτέμβριο τις Δεκαετίες '60 και '70 ερχόταν στην Εμποροπανήγυρη στον Μώλο και πωλούσε τα δικά του βιβλία αλλά και άλλα παλαιά και δυσεύρετα. Στην Αθήνα όμως, πέρα από τα βιβλία, «εμπορευότανε» και «φασόλια Ζαγορίσια π' βράζουν μ' ένα χούχλο» όπως έλεγε.

Αυτός ήταν με λίγα λόγια ο Βασίλης Φανίταιος, ένας ρομαντικός επαναστάτης, ένας ασυμβίβαστος ιδεολόγος, ένας πηγαίος και ιδιόρρυθμος λογοτέχνης, τον οποίο ο Γιώργος Τζώρτζης από τις στήλες του «Πρωινού Λόγου», στις 13.11.99 τον χαρακτήρισε σαν τον «Σκαρίμπα της Ηπείρου».

Γεώργιος Δημ. Φαρμάκης (Πρωινός Λόγος 16 Μαρτίου 2007)

Μετά την τιμητική πρόσκληση του Ιδρύματος Κωνσταντίνου Κατσαρη η Βιομηχανική παρουσιάζει το Σάββατο 5 και την Κυριακή 6 Μαΐου 2007 στην αίθουσα «Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος» της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας την παράσταση «Φεύγουσα κόρη»

Λίγα λόγια για την σκηνοθέτη: Η **Μίρκα Γεμεντζάκη** είναι μουσικός και σκηνοθέτης καταξιωμένη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Από την πορεία της ενδεικτικά αναφέρονται: Διεύθυνση των χορωδιών της φιλαρμονικής του Βερολίνου.- Πολύχρονη συνεργασία με το περίφημο γερμανικό θέατρο της **Schaubuhne**.- Φωνητική διαμόρφωση και διαμόρφωση του χορού στην «Ορέστεια» του Αισχύλου σε σκηνοθεσία **Peter Stein**, παράσταση σταθμός στην σύγχρονη προσέγγιση του αρχαίου δράματος (1980).- Συνεχής συνεργασία με μεγάλους σκηνοθέτες του Ευρωπαϊκού θεάτρου όπως **Peter Stein**, **Bob Wilson**, **Peter Brook**, **Peter Oskarson**.- Σκηνοθεσία: «Πέρσες» του Αισχύλου στα αρχαία ελληνικά, «Φόνισσα» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, συνσκηνοθεσία με τον Δήμο Αβδελιώδη στις «Μορφές από το έργο του Βιζυηνού» με την Άννα Κοκκίνου.

Η παράσταση «Φεύγουσα κόρη» είναι αποτέλεσμα της πολυετούς συνεργασίας της **Μίρκας Γεμεντζάκη** με την ηθοποιό **Ρηνιώ Κυριαζή**. Μέσα από την εξερεύνη-

ση της φωνής, με το μοναδικό τρόπο που προτείνει η **Μίρκα Γεμεντζάκη** που στόχο έχει να ελευθερώσει τη βαθύτερη ουσία και ρίζα της φωνής του κάθε ανθρώπου, η **Ρηνιώ Κυριαζή** ανακάλυψε τη σύνδεσή της με τη μουσική της γλώσσας και των τραγουδιών της Ηπείρου και συγκεκριμένα της περιοχής του Ζαγορίου από όπου κατάγεται.

Ξεκίνησε ένα ταξίδι αναζήτησης

Με καμβά το διήγημα του **Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Μια ψυχή»** πλέκονται στους ήχους του κλαρίνου και ξετυλίγονται **ζαγορίσια παραμύθια, νανουρισματα και μοιρολόγια**.

Σκηνοθεσία: **Μίρκα Γεμεντζάκη**

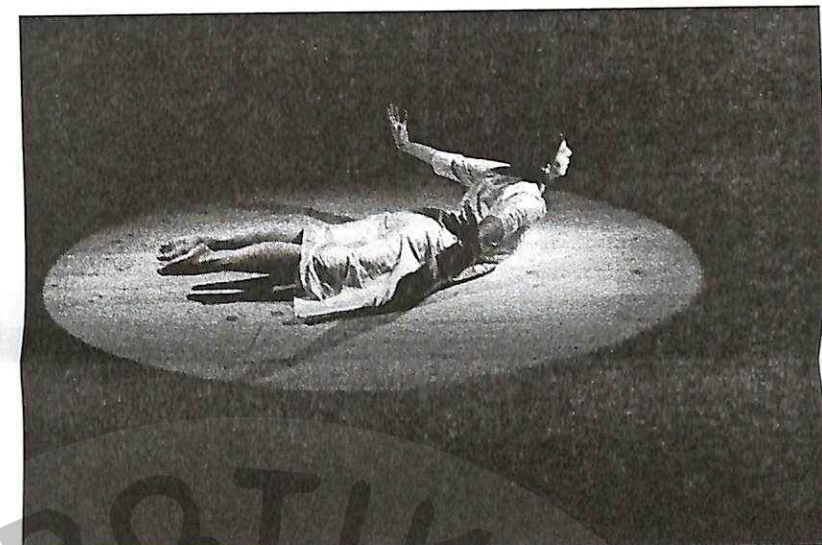

και καταγραφής υλικού παραμυθιών, αφηγήσεων, τραγουδιών, νανουρισμάτων αλλά κυρίως μοιρολογιών. Μελετώντας την παράδοση του μοιρολογιού δίπλα σε ηπειρώτισσες μοιρολογίστρες που δέχτηκαν να της διδάξουν την τέχνη αυτή ανακάλυψε τη σοφία της αρχέγονης αυτής παράδοσης, ζωντανής ακόμη στη σημερινή Ηπειρο που προσφέρει παρηγοριά καθώς η στιγμή του μεγάλου πόνου μεταφράζεται σε ποίηση.

Στην τελική μορφή της παράστασης χρησιμοποιείται υλικό ανυπολόγιστης αξίας από την εξαιρετική καταγραφή της λαογράφου Άννας Καραβέλη που πραγματοποιήσε στο Ζαγόρι την δεκαετία του '70 που η συγκινητική του αποκάλυψη αποτέλεσε την αφετηρία του εγχειρήματος αυτού, καθώς και δύο παραμύθια «Τον φχερούντ τον τρώει η Λάμια» και «Η Λιοτήρω» όπως διασώθηκαν στα πολύτιμα, επίσης ανυπολόγιστης αξίας ηχητικά ντοκουμέντα που κατέγραψε ο αείμνηστος Κώστας Λαζαρίδης πρωτοπόρος στην επιστημονική του έρευνα που τόσο μας έχει προσφέρει! Τέλος το διήγημα του κορυφαίου Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Μια ψυχή» έδωσε τον απαραίτητο καμβά για να ξετυλιχθεί το νήμα του κύκλου της ζωής μέσα από το νανούρισμα, το παραμύθι, το μοιρολόι της μάνας, της γιαγιάς και της κόρης που τοποθετήσαμε στο Ζαγόρι της Ηπείρου. Ο λόγος

στην Χίο μετά από πρόσκληση του ΔΗΠΕΘΕ Β.ΑΙΓΑΙΟΥ, στην Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο του Φεστιβάλ των Δημητρίων 2006, στη Σκιάθο μετά από πρόσκληση του Μουσείου Παπαδιαμάντη, στο Ηράκλειο της Κρήτης και στο Αγρίνιο μετά από πρόσκληση του ΔΗΠΕΘΕ ΑΓΡΙΝΙΟΥ.

Οι κριτικές της παράστασης είναι πολλές και εξαιρετικές, ενδεικτικά αναφέρονται οι κριτικοί που εγκωμίασαν την παράσταση Κώστας Γεωργουσόπουλος, Δημήτρης Μαρωνίτης, Μαρία Κατσούνακη, Γιώργος Σαρηγιάννης.

ευελπιστούν να φέρουν τον κάθε θεατή κοντά στο δικό του παρελθόν και τόπο.

Η παράστασή πρωτοπαρουσιάστηκε στην Πάτρα στο θέατρο Λιθογραφείον, όπου δραστηριοποιείται η ομάδα «βιομηχανική», τον Δεκέμβριο του 2005, μεταφέρθηκε στο θέατρο Φούντος στην Αθήνα και μετά από την μεγάλη επιτυχία που σημείωσε παίχτηκε μέχρι τον Ιανουάριο του 2007 στο θέατρο του Νέου Κόσμου. Ταξίδεψε στην Κω στο Φεστιβάλ του Δήμου Δικαίου,

Ταυτότητα της παράστασης

Σκηνοθεσία: **Μίρκα Γεμεντζάκη**
Κοστούμι: **Μανώλης Καρυωτάκης**
Φωτισμοί: **Φάνης Δίπλας**
Ηθοποιοί: **Ρηνιώ Κυριαζή**
Κλαρίνο: **Μανούσος Πλουμίδης**

Πλήθος κόσμου στο Πνευματικό Μνημόσυνο από το Ι.Β.Ε.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΖΩΤΟΣ:

Μια ζωή αφιερωμένη στη Βόρειο Ήπειρο

Οι ομιλητές, ανέσυραν μνήμες από άγνωστες πτυχές της ζωής και της δράσης του αείμνηστου μαχητή, που συγκίνησαν το ακροατήριο

Γράφει ο ΕΜΜ. Δ. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

Την Κυριακή 18 Μαρτίου, στην αίθουσα της Ε.Η.Μ., το Ίδρυμα Βορειοηπειρωτικών Ερευνών οργάνωσε το ετήσιο πνευματικό μνημόσυνο του Μενέλαου Ζώτου.

Την ευθύνη της οργάνωσης είχε ο συνάδελφος και στενός του φίλος κ. Γεώργιος Δούβλης, ο οποίος, στην σύντομη εισαγωγή του, αναφέρθηκε στην αδελφική φιλία που τους ένωσε, σχεδόν, τέσσερις δεκαετίες. Στη συνέχεια, η μεγάλη θυγατέρα του τιμωμένου, Μαρίνα σκιαγράφησε γλαφυρότατα, τον

του ιδρύματος μέχρι σήμερα. Τόνισε, ιδιαίτερα, τους αγώνες του τιμωμένου για την ίδρυση και την άνδρωση του ιδρύματος και τους δεσμούς που τους ένωσαν, τις αγωνίες, τις λύπες, τις απογοητεύσεις, τις πικρίες, τα ξενύχτια, τις απειλές των αλβανικών κυβερνήσεων, την αδιαφορία των ελληνικών κυβερνήσεων και πολιτικών.

Τελευταίος στο βήμα ανέβηκε ο πρώην Λυκειάρχης κ. Νίκος Υφαντής, ως κύριος ομιλητής. Ο λόγος του μεστός, «πλήρης χάριτος και

Το πάνελ της εκδήλωσης. Από αριστερά: Νίκος Υφαντής, Μαρίνα Ζώτου-Μπολόντζου, Ξενοφών Κοντούρης και Γεώργιος Δούβλης (συντονιστής της εκδήλωσης).

πατέρα της Μενέλαος ως οικογενειάρχη και ως αγωνιστή της Ζωής, ως παιδαγωγό, ως σύζυγο, ως καθοδηγητή, ως πιστό στις παραδόσεις και ως λάτρη, τόσο της γενετικής του Πολύτση, όσο και ολόκληρης της Βορείου Ηπείρου, ως Έλληνα και ως Χριστιανό.

Από πλευράς εκπαιδευτικών συναδέλφων του, ο κ. Κώστας Μπαρμπούτης αναφέρθηκε στον Εκπαιδευτικό Μενέλαο, υπογραμμίζοντας την προσφορά του στις γενιές των μαθητών, που είχαν την τύχη να τον έχουν δάσκαλο.

Οι παρευρεθέντες βουλευτές κ. Α. Φούσας και κ. Κ. Τασούλας, στο σύντομο χαιρετισμό τους, αναφέρθηκαν στο έργο του.

Ο πρόεδρος του Ι.Β.Ε. κ. Ξ. Κουντούρης ξετύλιξε τις μνήμες του, με τον θετικό του λόγο, τις

αληθείας», κάλυψε την πορεία του Μενέλαου Ζώτου από την γέννησή του στην Πολύτση, την περιπετειώδη δραπέτευσή του, από τον σοσιαλιστικό παράδεισο του Εμβέρ Χότζα και την ανάπτυξή του, την πρόδο του και το έργο του στην πόλη των Ιωαννίνων, μέχρι και την επιστροφή του στην Πολύτση, μετά την κατάρρευση του μιστού καθεστώτος. Μας έκανε κοινωνούς άγνωστων πτυχών της ζωής του, πολυσήμαντης και μεστής, μιας ζωής αφιερωμένης στη Βόρειο Ήπειρο και στον ελληνοχριστιανισμό. Ο συναισθηματισμός μας απογειώθηκε.

Πολυφωνικά τραγούδια της Β.Η. από φίλους του τιμωμένου έδωσαν ξεχωριστό χρώμα.

Το πνευματικό ετήσιο μνημόσυνο έκλεισε με σκηνές της ζωής του

ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Αρίστη! Άριστοι Χαιρετισμοί

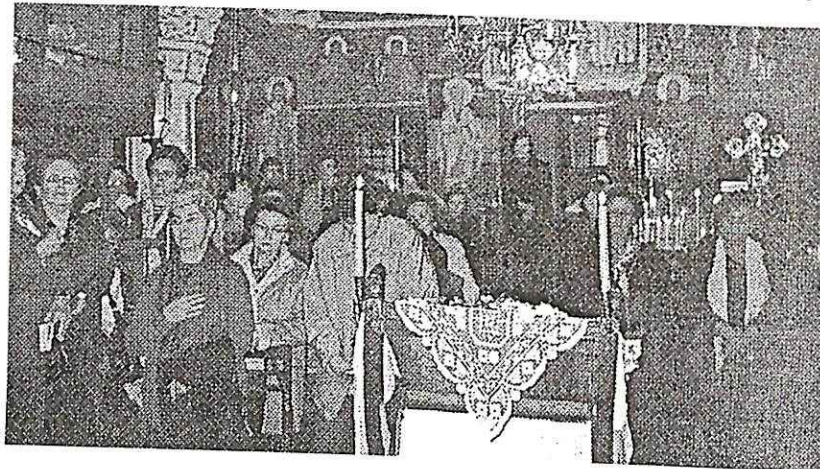
Της ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΥΛΟΥ

Μόνον έτσι μπορεί κανείς να εκφραστεί για τους Δ' Χαιρετισμούς του Σώματος Ελληνικού Οδηγησιού. Η ομάδα Συνεργασίας με τις φίλες, όπως κάθε χρόνο, χρόνια τώρα ανηφορίζουν σε κάποιο χωριό, πίνουν τον καφέ τους παρέα με τους κατοίκους του, ψέλλουν τους Δ' Χαιρετισμούς μαζί με τους ντόπιους ψαλτάδες!!

Είναι μια μυσταγωγία, είναι μία ευκαιρία για όλες μας, μακριά από την πολύβουη πόλη μας, να επικοι-

στιμή. Τα λόγια του ιερέα και τα λίγα περί ακάθιστου ύμνου «έσανε σαν ένα βάλαμο στις καρδιές μας. «Δεν ήξερα γιατί ψάλλεται στους χαιρετισμούς της Παρασκευής» είπε η Υβόνη στον ιερέα όταν πήγαμε να τον ευχαριστήσουμε και να τον συγχαρούμε για την υπέροχη λειτουργία.

Αρίστη! Άριστα τα πάντα! Κι ο καφές που προσεφέρθη σε καινούριο ξενοδοχείο με τα εδέσματα των κυριών του Συμβουλίου και αυτός

ωνήσουμε με το Θεό! Άλλωστε δεν μας δίνεται συχνά τέτοια ευκαιρία! Στην ωραία και πεντακάθαρη εκκλησία της Αρίστης, η δυνατή και καθαρή φωνή του ιερέα πατέρα Κώστα... καθήλωσε τις εκατό και πλέον κυρίες της Συνεργασίας!

Κατάνυξη κι ευλάβεια στο «χαίρε μήτηρ»... συγκίνηση στο «υπερμάχω στρατηγώ...».

Ο δάσκαλος-ψάλτης με καθάρια φωνή και σωστή απόδοση μαζί με

άριστος! Άριστη η φιλοξενία, άριστος ο καιρός, άριστη λειτουργία.

Στο τέλος της λειτουργίας η Λιζέτα με την Άλκιστη μοιράζανε λουκούμια σε όλο το εκκλησίασμα, προσφορά της Βάσως και της Λιζέτας. Τέλος, υπέρ υγείας των κυριών τα πρόσφορα θα διαβαστούν την Κυριακή.

Όλα άριστα στην Αρίστη που με λίγα λόγια παρουσίασε η Φωφό το χωριό και τα Ζαγοροχώρια! Και δόξα τω θεώ τη μικρή ανη-

τη Βούλα τη δική μας, μας συνεπήρε σε σκέψεις και διαλογισμούς που μόνο οι ύμνοι τούτοι μπορούν να το καταφέρουν σε ανθρώπου σαν κι εμάς, της πόλης, της γρήγορης κι αγχωρικής πάλης, για το «σήμερα».

Βλέποντας τα πρόσωπα των κυριών, καταλάβαινες ότι είχαν βανθάνε βαθιά ευσέβεια εκείνη τη

φορά τη βγάλανε καλά η Ελένη, η Φερενίκη, η Αλίκη, η Βούλα και γω!

Καλό Πάσχα με αγάπη και περιεργασία να συνεχιστεί και δω στην πόλη μας! Νομίζω πως η Συνεργασία του Σ.Ε.Ο. κατάφερε να τέρψει και την ψυχή μας και τις αισθήσεις μας.

Να 'χουν υγεία και όρεξη πάντα για να χαιρόμαστε τέτοιες στιγμές.

Από καιρό το περιοδικό «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ» και το «ΖΑΓΟΡΙ μας» συνδέονται μέσω της ανταλλαγής τειχών. Πρόσφατα πήραμε επιστολή του εκδότη της «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ» και ανταποκρινόμενοι

Για το περιοδικό «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ»

στην επιθυμία του δημοσιεύουμε σχετικά διαφημιστικά έντυπα, που αναφέρονται τόσο στο περιοδικό «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ» όσο και στο εκδοθέν ωραίο λεύ-

κωμα «Γυναίκες Ηπειρώτισσα» και συνιστούμε στους συμπατριώτες μας την απόκτηση του εν λόγω λευκώματος.

Με την ευκαιρία της συμπλή-

ρωσης οχτώ χρόνων από την έκδοση του περιοδικού «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ», ευχόμαστε τα 86 τεύχη του να φτάσουν τα χίλια.

Φιλικά

το Δ.Σ. της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου

Απείρος Χώρα

Μηνιαίο περιοδικό

Το περιοδικό των Ηπειρωτών

8 χρόνια
παρουσίας
και
προσφοράς

86 τεύχη
χρόνια
Ήπειρο

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων εγκρίθηκε το καταστατικό του Σωματείου

Τι μπορείτε να δείτε
επισκεπτόμενοι το
Ζαγόρι

ΣΤΟ ΡΙΖΑΡΕΙΟ Εκθεσιακό

Κέντρο Μονοδενδρίου λειτουργεί η φωτογραφική έκθεση «Εικόνες από τον ελληνικό κινηματογράφο». Το

υλικό προέρχεται από την Ταινιοθήκη της Ελλάδος και από συλλογές παραγωγών, σκηνοθετών και ηθοποιών. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τον Αύγουστο και θα είναι ανοιχτή κάθε μέρα εκτός Τρίτης 10.00 με 17.00. Τηλ. 26530 71573.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ. Λειτουργεί στο Μικρό Πάπιγκο Ζαγορίου με ευθύνη του WWF-Ελλάς. Ανοιχτό καθημερινά εκτός Τετάρτης. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα-Τρίτη-Πέμπτη, Κυριακή 10.30-18.00 και Παρασκευή-Σάββατο 11.00-15.00, 16.00-19.00 τηλ. 26530 41071.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ «ΑΓΑΠΙΟΣ ΤΟΛΗΣ» στους Κήπους. Λειτουργεί καθημερινά. Τηλ. 26530 71826.

Ανακοινώνεται ότι με απόφαση

Σωκράτη Βασιλείου
Γυναίκες Ηπειρώτισσες
Εαρινάσματα της Φύσης
Τιμητικό Λεύκωμα

Ένας ύμνος στη Γυναίκα, που ξεπέρασε τα ανθρώπινα:

- στις σελίδες της ιστορίας
- στους κύκλους της ζωής
- στην εκπαίδευση
- στα αγαθοποιά έργα
- στο σύγχρονο κόσμο

Έκδοση: 2007
Σελίδες: 248
Τιμή: 50 €

Β' έκδοση 2007

Βελτιωμένη και επανημερωμένη κατά 16 σελίδες

© στην Αθήνα:

• από τις εκδόσεις aiporshora, τηλ.: 210 5154920

Το Λεύκωμα • από το βιβλιοπωλείο «ΕΣΤΙΑ» τηλ.: 210 3635970, 3615077

διατίθεται • από το βιβλιοπωλείο «ΔΩΔΩΝΗ» τηλ.: 210 3825485, 3841171

• στην Πρέβεζα από τον Νίκο Ανδρέου, τηλ.: 268 2024025

• Ταχυδρομικά με αντικαταβολή

aiporshora

7 χρόνια δημιουργικής παρουσίας

ΠΡΕΒΕΖΗΣ 93 - ΑΘΗΝΑ - 10443 • ΤΗΛ: 2105154920 • ΦΑΞ: 210 5145963, e-mail: ipiros@otenet.gr

Η Γενική Γραμματέας: Αρετή Λέκκου
«ΑΡΘΡΟ 3ο
Σκοποί-Μέσα

Σκοποί του Σωματείου είναι η πανελλαδική, πανευρωπαϊκή και παγκόσμια ανάδειξη και προβολή του χώρου του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου σε χώρο εξαιρετικού ενδιαφέροντος, η καλλιέργεια και ανάπτυξη μεταξύ των Δημωτών της αυτογνωσίας και αυτοσυνειδησίας της ιστορικής καταγωγής τους ως απογόνων των πρωτοπατέρων του Ζαγορίου πολιτισμού και του ιστορικού χρέους της διαδόσης των αξιών τούτων καθώς και η πολιτιστική, τουριστική και οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου και των Τοπικών Διαμερισμάτων του, που θα πραγματοποιηθεί:

Με τη διοργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, θεατρικών παραστάσεων και αγώνων, ομιλιών, προβολών διαφανειών ή ταινιών ιστορικού και κοινωνικού περιεχομένου και λοιπών ψυχαγωγικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (εκδρομών, χορών, αθλητικών εκδηλώσεων κ.λπ.).

Με τη διοργάνωση συνεδρίων,

Για την εξελεγκτική επιτροπή εξελέγησαν οι:

1. Ελένη Δουβλή-Οικονομίδη (Ανώ Περίθαλψη) 2. Ευάγγελος Ζήσης (Αρίστη) 3. Αλέξανδρος Καψάλης (Ασπράγγελοι)

Σκοπός του Σωματείου μας είναι ο αναγραφόμενος στο άρθρο 3 του καταστατικού όπως πιο κάτω παρατίθεται.

Ο Πρόεδρος: Ιωάννης Θεοπίστης

Η ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΑΦΟΤΟΠΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ Τ.Ε.Ε. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΕΚΘΕΣΗ, ΓΝΩΣΤΟ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΛΑΤΙΝΙΚΑ)
ΤΗΛΕΦΩΝΟ 2651039394 - ΚΙΝΗΤΟ 6948873593

μνήμες που χαρακτήρισαν την κοινή τους πορεία από την ίδρυση

Μενέλαου από VIDEO, που επιμελήθηκε η δεύτερη θυγατέρα, κ.

ΕΝΑ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ

Η 25ή Μαρτίου, είναι ημέρα εθνικής και θρησκευτικής εορτής-είναι ημέρα γιορτής και της Ευαγγελίστριας του πιο αξιόλογου ίσως μνημείου που διαθέτει το μικρό χωριό μας, ο Άγιος Μηνάς.

Κάθε χρόνο, όταν ανηφορίζουμε το ίδιο αυτό αρχαίο μονοπάτι που οδηγούσε και τους προγόνους μας στην προσευχή η συγκίνηση είναι μεγάλη. Ο τόπος όλος σου ξυπνά μνήμες ιστορικές, αισθήματα κατάνυξης, θαυμασμού μα και ευθύνης. Και καθώς στο δρόμο αυτό επάνω συναντάς τα χαλάσματα από τις υπόλοιπες εκκλησίες που κάποτε υπήρχαν εκεί, νιώθεις ευγνωμοσύνη τελικά για το χρόνο που δεν άγγιξε την Ευαγγελίστρια που την άφησε εκεί, να στέκει μάρτυρας και της δικής μας πίστης στα θεία. Και νιώθεις βαθιά μέσα σου την υποχρέωση να κάνεις ότι περνά από το χέρι σου για να διατηρηθεί έτσι από το μνημείο ζωντανό και για τις γενιές που θα 'ρθουν.

Είναι αλήθεια, πως ειδικά και μετά από τις εργασίες αναστήλωσης που έγιναν στην εκκλησία, η Ευαγγελίστρια διατηρείται πολύ καλά, υπάρχει όμως κάτι το οποίο αμαυρώνει κατά κάποιο τρόπο την εικόνα της, την τόσο ειδυλλιακή και μας στεναχωρεί κάθε φορά που το αντικρίζουμε.

Το παλιό παραδοσιακό πετρόχτιστο καμπαναριό της που πια δεν σώζεται, έχει αντικατασταθεί εδώ και χρόνια από μια εντελώς ακαλαίσθητη και αταίριαστη σιδηροκατασκευή. Έτσι όπως τον βλέπεις αυτό το σιδερένιο πύργο να στέκει δίπλα στο μικρό σαν κόσμημα εκκλησάκι, μοιάζει να είναι εκτός τόπου και χρόνου. Τολμώ να πως πως μάλλον μοιάζει να προσβάλλει, παρά να εξυπηρετεί το μνημείο δίπλα στο οποίο βρίσκεται.

Κάνουμε λοιπόν μια αίτηση-παράκληση προς την ΙΒ' Εφορία προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων Ιωαννίνων στην οποία υπάγεται η Ευαγγελίστρια (μιας και πρόκειται για χαρακτηρισμένο διατηρητέο μνημείο) και της ζητούμε να στρέψει το βλέμμα της με στοργή πάνω σ' αυτό το πραγματικά μοναδικό εκκλησάκι και να του χαρίσει το παραδοσιακό λιθοκτιστο καμπαναριό που του αξίζει. Ένα καμπαναριό που θα είναι εναρμονισμένο αρχιτεκτονικά τόσο με το κτίσμα όσο και με τον περιβάλλοντα ιστορικό χώρο.

Ελπίζουμε πραγματικά το αίτημά μας να βρει γρήγορα αποδέκτες, μιας και η Ευαγγελίστρια δεν είναι σημαντική μόνο για εμάς, μα αποτελεί πολύτιμη κληρονομιά για ολόκληρο το ΖΑΓΟΡΙ.

ΤΖΙΟΜΑΚΑ ΠΑΝΙΑ
Γραμματέας της Αδελφότητας
Αγίου Μηνά Ζαγορίου

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟΝ Κ. ΠΑΝ. ΔΑΧΡΗ

Από τον συμπατριώτη μας (Κάτω Πεδινά) συνταξιούχο εκπαιδευτικό Ε. Σχολ. Σύμβουλο Π.Ε.-Νομικό, κ. Δαχρή Παναγιώτη, πήραμε για δημοσίευση στο περιοδικό μας (και τον ευχαριστούμε για τα καλά του λόγια) εκτενές ιστορικό κείμενο με τίτλο «ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΜΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ» (Σ.Σ. Έλληνες, Γραικοί, Ρωμιοί κ.τ.λ.).

Παρά τις ενδιαφέρουσες Ιστορικά αναφορές του κειμένου λυπούμαστε που τόσο ο χώρος του περιοδικού όσο και οι συγκεκριμένοι στόχοι (Ιστορία, παράδοση, πολιτισμός και ταυτόχρονα απόψεις και προτάσεις στήριξης και ανάπτυξης της περιοχής του Ζαγορίου) δεν μας επιτρέπουν να προβούμε στη δημοσίευση του εν λόγω κειμένου.

Ζητούμε συγνώμη από τον κ. Δαχρή και την κατανόησή του.

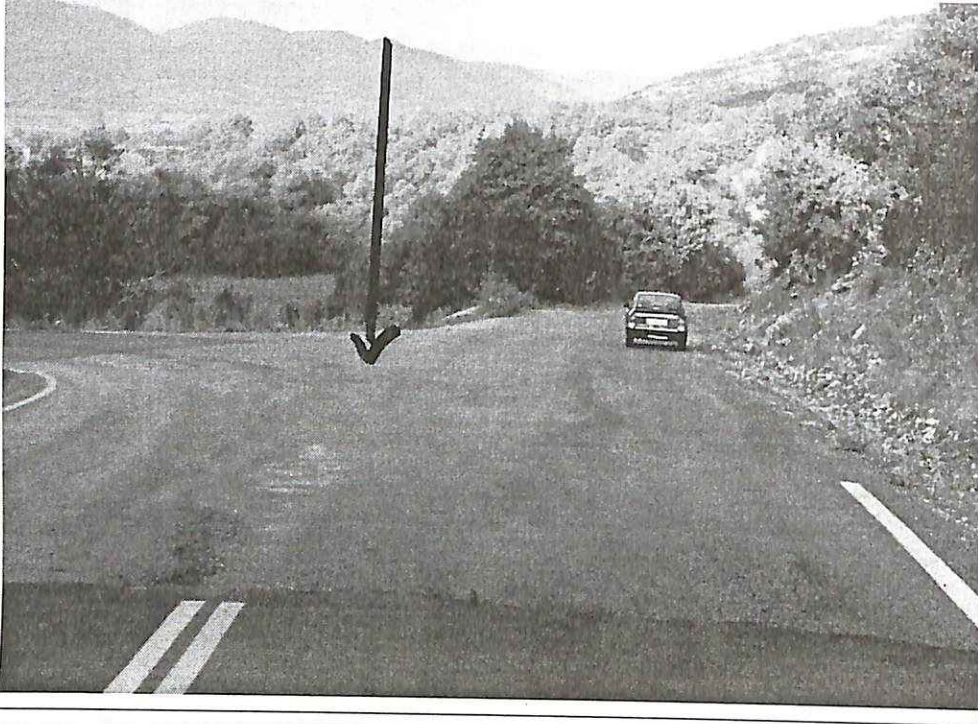
Η Συντ. Επιτροπή

Για το δήμαρχο Κεντρικού Ζαγορίου

Η παρακάτω φωτογραφία είναι «τραβηγμένη» προ δεκαετίας. Σκοπός της φωτογράφισης να επισημανθεί η μη τοποθέτηση μιας πινακίδας στο σημείο ακριβώς που ο δρόμος (κατεβαίνοντας από τη Βίτσα), διακλαδώνεται από τη μια (αριστερά) προς Γιάννινα και από την άλλη προς Άνω Πεδινά (καταβόθρα).

Το ότι μέχρι σήμερα δε συνέβη ατύχημα (κυρίως τη νύχτα) οφείλεται καθαρά σε τύχη. Ας μη περιμένουμε αυτό να συμβεί. Έτσι η ανάγκη τοποθέτησης μιας πινακίδας είναι και απαραίτητη και εύκολη. Το ότι μέχρι τώρα δεν τοποθετήθηκε μόνο σε απaráδεκτη αμέλεια εξηγείται, αν και πολλές φορές συζητήθηκε εδώ και πολύ καιρό.

«Το Ζ»

Από τον Β.Τ. στον Χ.Α. (Χρόνη Αριστόβουλο)

Αγαπητέ πρόεδρε της Ένωσης Ζαγορισιών Αθηνών, στο τεύχος Μαρτίου του Περιοδικού μας δημοσιεύτηκε η επιστολή σου - απάντηση σε σχόλιό μου σχετικό με το δικό σου σχόλιο στα «Ζαγοριακά Νέα», σε ότι αφορά στο Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου.

Η σύνταξη του Περιοδικού μας, μη θέλοντας να δώσει συνέχεια σε μια δυσάρεστη αντιπαράθεση, χαριμίζοντας πολύτιμο χώρο από τις σελίδες του, έκρινε σκόπιμο να μη δημοσιευτεί η δική μου απάντηση στην επιστολή σου αυτή, η οποία έβριθε προσβλητικών αιχμών και απαράδεκτων υπονοούμενων.

Την απάντηση αυτή θεωρώντας την επιβεβλημένη υποχρέωσή μου, την απέστειλα προς δημοσίευση στο Περιοδικό της Ένωσης «Ζαγοριακά Νέα».

Στο τελευταίο τεύχος που πήραμε (ίσως λόγω του επετειακού χαρακτήρα του αφιερώνεται ολόκληρο στα 70 χρόνια της Ένωσης), δεν δημοσιεύτηκε. Θα περιμένω να δημοσιευθεί στο τεύχος του επόμενου τριμήνου. Αν αυτό δεν γίνει θα αναγκασθώ, με λύπη μου, να τη δημοσιεύσω στο «Ζαγόρι μας».

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ
ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΗΜΑΚΗ 8 ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 106 72 ΤΗΛ. 210 3613704

Πρόσκληση

Η Διοικητική Επιτροπή (το Συμβούλιο των Αθηνών), η Εκτελεστική Επιτροπή Ιωαννίνων και η Εφορευτική Επιτροπή της Βίτσας του Κληροδοτήματος Αγγελικής Παπάζογλου, σας προσκαλούν στο ετήσιο μνημόσυνο της Μεγάλης Ζαγορίας Ευεργέτιδας, Αειμνήστου Αγγελικής Παπάζογλου, που θα γίνει στη Βίτσα στο εξωκλήσι του Αγίου Νικολάου στα Λιβαδάκια την Κυριακή 20 Μαΐου 2007, τοπική γιορτή του Αγίου Νικολάου και ώρα 9 π.μ.

Την ίδια ημέρα τιμούμε και όλους τους Βιταινοί και Ζαγορίσιους ευεργέτες για τη μεγάλη προσφορά σε ιδρύματα της Ηπείρου.

Μετά τη Θεία Λειτουργία και τον Αγιασμό θα ακολουθήσει παραδοσιακό Ζιαφέτι με τοπικά εδέσματα.

Για τη Διοικητική Επιτροπή
Δημήτριος Ν. Γιαννής

Πρωτοβουλίες της Ν.Α.Ι. για την αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών

Από τους Δήμους Κεντρικού Ζαγορίου και Τύμφης, ξεκίνησε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων ενημερωτικές συναντήσεις-ημερίδες για τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού. Στόχος είναι η καλύτερη οργάνωση των επιχειρήσεων και η ανταλλαγή απόψεων προκειμένου να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης του Νομού.

Η πρώτη συνάντηση έγινε την Τετάρτη το βράδυ στο Δ. Δ. Ασπραγγέλων του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου και η δεύτερη το μεσημέρι της Πέμπτης στο Δ. Δ. Τσεπελόβου του Δήμου Τύμφης.

Ο Νομάρχης κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, που παρέστη και απηύθυνε χαιρετισμό και στις δύο ημερίδες, μεταξύ άλλων, υπογράμμισε ότι η ανάπτυξη τουρισμού αποτελεί πρωταρχική φροντίδα για τη Νομαρχιακή Αρχή που για το σκοπό αυτό, έχει προγραμματίσει και υλοποιεί ένα εκτεταμένο πρόγραμμα έργων για τη βελτίωση των οδικών υποδομών, την προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών μνημείων, ενώ αναλαμβάνει διαρκώς νέες πρωτοβουλίες για την προβολή του Νομού μας σε εγχώριες και διεθνείς εκθέσεις. Βασική επιδίωξη όλων, υπογράμμισε ο Νομάρχης, πρέπει να είναι η ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη, έτσι ώστε να επιτευχθεί η αύξηση των ημερών παραμονής των επισκεπτών στην περιοχή, γεγονός από το οποίο θα προκύψουν σημαντικά οικονομικά οφέλη για το σύνολο της τοπικής οικονομίας. Ο κ. Καχριμάνης ζήτησε από όλους τους φορείς, να παρέχουν υπηρεσίες που να αντιστοιχούν στις καθοριζόμενες τιμές και να είναι αντάξιες της Ηπειρωτικής φιλοξενίας, ώστε κάθε επισκέπτης της περιοχής μας, να αποτελεί στη συνέχεια και τον καλύτερο διαφημιστή της.

Την πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την πραγματοποίηση των συναντήσεων αυτών, εξήραν στους χαιρετισμούς τους οι δήμαρχοι Κεντρικού Ζαγορίου κ. Γ. Παπαναστασίου και Τύμφης κ. Γ. Σουκοβέλος, οι οποίοι υπογράμμισαν την ανάγκη να διαφυλαχτεί με κάθε τρόπο το τουριστικό προϊόν και η φήμη της περιοχής.

Βασικοί ομιλητές και στις δύο συναντήσεις ήταν ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εμπορίου της Ν.Α.Ι. κ. Ευάγγελος Βαγενάς, ο νομάρχης κ. Ιωάννης Νικόπουλος και ο διευθυντής του Ε.Ο.Τ. κ. Γεώργιος Γκιώκας.

Η ενημέρωση περιλάμβανε θέματα που έχουν σχέση με ισχύουσες αγορανομικές διατάξεις, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την υγιεινή καθώς και ζητήματα αρμοδιότητας του Ε.Ο.Τ.

Το παρών στις συναντήσεις έδωσε το σύνολο σχεδόν των επαγγελματιών της περιοχής, εκπρόσωποι τοπικών φορέων, δημοτικοί και τοπικοί σύμβουλοι και στο Δήμο Τύμφης ο επικεφαλής της μειοψηφίας στο Δημ. Συμβούλιο κ. Δημ. Βαγγελής. Από όλους επικροτήθηκε η πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αρχής και εκφράστηκε η επιθυμία επανάληψης ανάλογων συναντήσεων και στο μέλλον.

Το πρόγραμμα θα συνεχιστεί στο επόμενο διάστημα με ημερίδες και σε άλλους Δήμους του Νομού.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Έχει και φτερά!

Εκτός από ουρά ο Δαίμων του τυπογραφείου, αλλιώς δεν εξηγείται αγαπητό μου Περιοδικό πώς στο προηγούμενο φύλλο σου, αριθ. 345, από σημειώσή μου στο σχόλιό μου για το τραγούδι του Ρόβα, φτερούγισε και ενσωματώθηκε στο δημοσίευμα του Δ. Σάρρου. Η υποσημείωση διαλαμβάνει: «Δημοσιεύματα αναφέρουν, ότι ο Ρόβας ξεκινούσε το καρναβάλι του για τη Βλαχιά από τα Ζαγοροχώρια Δοβρά (Ασπράγγελοι) και Μπούλτση (Ελάτη). Η διόρθωση γίνεται για να μην εκληφθεί ως προσωπική μαρτυρία του Σάρρου.

Φ. Τζιόβας

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

— 10-11 Μαρτίου 2007. Ο Περιφερειάρχης κ. Δημήτρης Πανοζάχος στο Τσεπέλοβο πέρασε ένα ωραίο Σαββατοκύριακο. Αρκετοί πρώην συμμαθητές του κ. Περιφερειάρχη με τις οικογενειές τους που ήρθαν από τη Θεσσαλονίκη με δύο λεωφορεία και διανυκτέρευσαν στη Δρακόλιμνη. Πέρασαν φανταστικά καθώς είχαν καλές και κλαρίνα και βιολιά το Σαββατόβραδο και το ξημέρωσαν μέχρι τις πρωινές ώρες... Επίσης το Σαββατιάτικο πρωινό υπήρχε δημοτική μουσική στην ταβέρνα του Θωμά Κήττα που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία. Εκδρομείς χορευτικού από τον Άλιμο ήρθαν να πάρουν μια γεύση από τα παραδοσιακά μας ζαγορίσια τραγούδια...

Εκτός από αυτά, πολύς κόσμος βρέθηκε στο Τσεπέλοβο αυτό το Σαββατοκύριακο γιατί πραγματοποιήθηκαν και δύο εκδρομές του Ορειβατικού Συλλόγου Ιωαννίνων. Η πρώτη αφορούσε θωρη διάσχιση Γ' Κατηγορίας (μόνο για άτομα με καλή φυσική κατάσταση) από τη Σκάλα Βραδέτου, μέσω Μπελούς και Καζάρμας 1977 μ. στις 11-3-2007. Παράλληλα υπήρξε την ίδια μέρα και 4ωρη εκδρομή Α' κατηγορίας στην οποία συμμετείχαν και αρχάριοι από Σκάλα Βραδέτου στην Μπελόη. Και όπως καταλαβαίνετε ήρθαν να πάρουν και μια γεύση από την Πρωτεύουσα του Δήμου...

Το φανταστικό Τσεπέλοβο... Την Κυριακή στην εκπομπή ΕΙΚΟΝΕΣ του ΑΛΦΑ είχε αφιέρωμα στα Ζαγοροχώρια. Εκτός των άλλων είδαμε το Δήμαρχο Τύμφης Γ. Σουκοβέλο και τον παπα-Κώστα να απευθύνουν χαιρετισμό στο Θέμο Αναστασιάδη από το χωριό του, το Κουκούλι.

— 17-3-2007 Σάββατο, 45 άτομα με τον Εξωορραϊστικό Σύλλογο από τη Φιλιππιάδα επισκέφτηκαν το Λαογραφικό Μουσείο του Αγίου Τόλη στους Κήπους, καφέ-γλυκό στο Μιχαήλ στους Κήπους και φαγητό στη Βούλα στο Τσεπέλοβο.

Εξάλλου μιας και ο καιρός είναι εξαιρετικός γι' αυτή την εποχή στα μέρη μας άρχισαν οι μονήμερες εκδρομές τις Κυριακές. Τρία λεωφορεία με εκδρομείς από την Κέρκυρα προτίμησαν να φαν' εδώ καθώς και δύο λεωφορεία από την Άρτα κάθισαν μόνο για καφέ... Ας είναι και έτσι...

— 21-3-2007 Τα ρέματα φούσκωσαν όλα και το ποτάμι στη γέφυρα του Κόκορη θολό, ορμητικό πάει τον κατήφορο. Το χιόνι κατέβηκε στα Βραδετινά μέχρι τους Αηλιάδες του Καπεσόβου. Ψιλοέρριχνε το πρωί, αλλά το πήρε πάλι. Είχε κακοκαιρία τη νύχτα, φυσούσε, έπεσαν κάποια κλωνάρια από τον πλάτανο, έσπασαν κάποια κλαδιά από τις λεύκες στην είσοδο του χωριού... Τελικά δεν κράτησε και τα άσπρισε όλα... Ξημέρωσε άσπρη μέρα που λέμε...

— Η προγραμματισμένη ενημερωτική συνάντηση για τις 22 Μάρτι 2007 έγινε στη Μαθητική Εστία Τσεπελόβου και παρέστησαν πολλοί παράγοντες και αρκετός κόσμος. Τα εκχινιστικά έπιασαν πρωί πρωί δουλειά και διευκόλυναν την κατάστα-

ση. Απηύθυναν χαιρετισμό και ανέπτυξαν τα θέματα ο Νομάρχης μας κ. Αλέκος Καχριμάνης, ο Νομάρχης κ. Γιάννης Νικόπουλος, ο Προϊστάμενος της Δ/σης Εμπορίου της Ν.Α.Ι. κ. Ευάγγελος Βαγενάς, ο Διευθυντής του Ε.Ο.Τ. κ. Γεώργιος Γκιώκας, ο Δήμαρχος Τύμφης κ. Γιώργος Σουκοβέλος. Παρευρέθησαν επίσης οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. Γεώργιος Δέμας, κ. Θύμιος Πουποδίνης, κ. Μαρία Γρίδα, κ. Μάκης Τσιμής και κ. Δημήτριος Βαγγελής, καθώς και οι περισσότεροι επαγγελματίες του Δήμου μας. Η ενημέρωση περιελάμβανε θέματα που έχουν σχέση με τις ισχύουσες αγορανομικές διατάξεις, τις υποχρεώσεις καταστημάτων εστίασης-αναψυχής π.χ. την τήρηση τιμοκαταλόγων, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την υγιεινή, με αποτέλεσμα την ικανοποίηση των πελατών, την καλή φήμη, την σταθερή πελατεία, καθώς και ζητήματα αρμοδιότητας του Ε.Ο.Τ.

Ο κ. Νομάρχης μεταξύ των άλλων τόνισε ότι (... η ανάπτυξη του τουρισμού αποτελεί πρωταρχική φροντίδα για τη Νομαρχιακή Αρχή που για το σκοπό αυτό, έχει προγραμματίσει και υλοποιεί ένα εκτεταμένο πρόγραμμα έργων για τη βελτίωση των οδικών υποδομών, την προστασία και την ανάδειξη των πολιτιστικών μνημείων, ενώ αναλαμβάνει διαρκώς νέες πρωτοβουλίες για την προβολή μας σε εγχώριες και διεθνείς εκθέσεις. Βασική επιδίωξη όλων πρέπει να είναι η ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη, έτσι ώστε να επιτευχθεί η αύξηση των ημερών παραμονής των επισκεπτών στην περιοχή, γεγονός από το οποίο θα προκύψουν σημαντικά οικονομικά οφέλη για το σύνολο της τοπικής οικονομίας...). Τονίστηκε απ' όλους ότι στον κόσμο δεν θα τον φέρουμε εμείς, αλλά εσείς, με τον τρόπο σας. Να παρέχετε υπηρεσίες που να αντιστοιχούν στις καθοριζόμενες τιμές και να είναι αντάξιες της Ηπειρωτικής φιλοξενίας, ώστε κάθε επισκέπτης της περιοχής μας, να αποτελεί στη συνέχεια και τον καλύτερο διαφημιστή της... Την ανάγκη να διαφυλαχθεί με κάθε τρόπο το τουριστικό προϊόν και η φήμη της περιοχής τόνισε μεταξύ άλλων ο οικοδεσπότης της ημερίδας Δήμαρχος Τύμφης κ. Γιώργος Σουκοβέλος που καλοδέχτηκε και δεξιώθηκε με ωραίοτατο μπουφέ που ετοίμασαν οι μοναδικοί Γιώργος Παπικιώτης και Πατρούλα Γιαννάκη που έχουν την οικογενειακή ταβέρνα τους στο έμπα του Τσεπελόβου.

Θετικά και τα σχόλια για την πρωτοβουλία του Δημάρχου να αναθέσει στους χειριστές των μηχανημάτων του Δήμου μας Σπύρο και Θέμη, να διαπλάτυνθεί ο δρόμος, να καθαριστούν και διανοιγούν όλα τα αυλάκια στο δρόμο που πηγαινοερχόμαστε καθημερινά... Σε λίγο θα διορθωθούν οι λακκούβες και το οδόστρώμα... Ευχαριστούμε γι' αυτό.

Απ' όλους επικροτήθηκε η πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αρχής και εκφράστηκε η επιθυμία επανάληψης ανάλογων συναντήσεων και στο μέλλον.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Γεώργιος Σάρρος

συνταξιούχος Λυκειάρχης (1925-2007)

Πέθανε και κηδεύτηκε στις 17/4/2007 στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κήπων, πάνδημα ο αξέχαστος και αγαπητός σε όλους μας Γεώργιος Σάρρος.

Ο εκλιπών αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στη μικρή μας κοινωνία, του Ζαγορίου, διότι υπήρξε μόνιμος κάτοικός της, μετά τη συνταξιοδότησή του. Υπήρξε άριστος εκπαιδευτικός, σοφός, πρoός, ειλικρινής, ανιδιοτελής, χουβαρδάς, γνήσιος χριστιανός και στυλοβάτης της εκκλησίας. Στη σύζυγό του Αθηνά, στα αδέρφια του, στα ανίψια του και τους λοιπούς συγγενείς τα πιο θερμά συλλυπητήρια. Να ζήσουν να τον θυμούνται και στο μνήμα του να του πάνε συχνά λίγα αγριολούλουδα από το χωριό που τόσο αγαπούσε. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε στον Άγιο Κοσμά Κήπων και ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Γιάννης Δ. Τσεκούρας

— Στη γυναίκα του την Αθηνά και σε όλους τους συγγενείς θερμά και ειλικρινή συλλυπητήρια.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Εις μνήμην Δημήτρη Κουνάβου

Το Διοικητικό Συμβούλιο της «Ηπειρωτικής Εστίας» Θεσσαλονίκης, ως εκπρόσωπος της Ηπειρωτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης απευθύνει σήμερα τον ύστατο χαιρετισμό στην Δημήτρα Κουνάβου, η οποία ως ενεργό μέλος της Ηπειρωτικής Εστίας επί σειρά ετών, αγάπησε, υπηρέτησε και προώθησε την Ηπειρωτική Ιδέα.

Την ευχαριστούμε, γιατί συνέχισε την παράδοση της προσφοράς, του αείμνηστου συζύγου της Αντωνίου επιτίμου μέλους της Ηπειρωτικής Εστίας, του γιου της αλησμόνητου Δημήτρη τώως Εφόρου Νεολαίας της Ηπειρωτικής Εστίας και των εγγονών της Αντώνη και Μάριου μελών του τμήματος Νεολαίας στην παιδική και εφηβική ηλικία τους.

Η Δημήτρα Κουνάβου είχε πάντα έναν καλό λόγο για όλους. Ευγενής, δραστήρια, δυνατή γυναίκα που άντεξε τις δοκιμασίες της ζωής, δίνοντας και σε μας κουράγιο με την ψυχική, πνευματική και σωματική δύναμή της. Αισθανόμαστε γαλήνη, γιατί αναχώρησε για την γειτονιά των Αγγέλων, με την αγάπη και φροντίδα των δικών της ανθρώπων. Έφυγε από την αγκαλιά των παιδιών και των εγγονιών της, για να πάει να συναντήσει τους αγαπημένους της που επί σειρά ετών τίμησε την μνήμη τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της «Ηπειρωτικής Εστίας» Θεσσαλονίκης, στην έκτακτη συνεδρίαση της Τετάρτης 21 Μαρτίου 2007, αποφάσισε:

- Να εκφράσει τα συλλυπητήρια προς την οικογένειά της
- Να παρακολουθήσει την εξόδιο ακολουθία
- Να εκφωνηθεί ύστατος χαιρετισμός
- Να μηνιμνευθεί για την προσφορά της στην Ηπειρωτική

Εστία, στο ετήσιο μνημόσυνο των Ηπειρωτών, αρχές Οκτωβρίου.

Οι Ηπειρώτες και οι Ηπειρώτισσες της Θεσσαλονίκης δέονται του Υψιστού την ψυχή της μεταστάσης και κατατάξει μεταξύ των Δικαίων και στους οικείους της να χαρίζει υγεία και μακροχρόνια.

Αιωνία της η μνήμη

Βαρβάρα Κ. Δόνου

Στις 15 Μαρτίου απεβίωσε και κηδεύτηκε σεμνοπρεπώς στις 16, στο Μεσοβούνι, η Βαρβάρα Κ. Δόνου.

Στην κηδεία της παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς, χωριανοί και φίλοι.

Ο συν/χος εκπαιδευτικός Γεώργιος Μπούρης την αποχαιρέτησε με τα εξής λόγια:

Βρισκόμαστε σε δυσάρεστη θέση σήμερα, γιατί ξεπροβοδίζουμε για το μεγάλο ταξίδι της αιωνιότητας την αγαπητή και αξιοσέβαστη σε όλους μας Βαρβάρα.

Η Βαρβάρα, μια από τις κοσυνάτες και καλονοικοκυρές, θα λείψει από τη μικρή μας κοινωνία.

Θυμάμαι —τέτοια εποχή ήταν Βαρβάρα— που καλλιεργούσαμε τους γειτονικούς μας κήπους και όταν εγώ σε ρωτούσα για ό,τι αφορούσε τα κηπευτικά μας, εσύ τότε μου έλεγες, τότε στα σοβαρά και τότε χαριτολογώντας:

Γιωργάκη, θέλω στην κηδεία μου να μου πεις δυο λόγια καλά και να με ξεπροβοδίσεις εσύ, από το μάταιο αυτό κόσμο που ζούμε. Και να Βαρβάρα που δεν σου χάλασα το χατήρι. Μόνο που η συγκίνησή μου δεν μου το επιτρέπει να επεκταθώ περισσότερο.

Ήσουνα καλή νοικοκυρά, καλή σύζυγος και άξια μητέρα. Έδωσες στην κοινωνία δυο εξαιρετα παιδιά, τα οποία θα πρέπει να αισθάνονται περήφανα για τη μάνα τους.

Καλό σου ταξίδι Βαρβάρα. Το χώμα του Μεσοβουνιού που σε λίγο θα σε σκεπάσει, που 'ναι ανάλαφρο σαν το αεράκι της Στρούγκας και της Βορτόπας, που θα δροσίζει τον τάφο σου.

Γεια σου Μαρία*

Δεν είναι εύκολο να σύρει κανείς μερικές γραμμές σε ένα άψυχο χαρτί και να αποτυπώσει την πίκρα και τον πόνο για ένα πρόσωπο που δέχτηκε και μοίρασε αγάπη. Δυσκολότερη είναι η έκφραση αυτού του πόνου όταν αναφέρεσαι σε ένα δικό σου άνθρωπο που τίμησε και τιμήθηκες με εκτίμηση και αγάπη.

Δυσκολότερο όμως είναι το κενό που αφήνει ένας νέος άνθρωπος που σημαδεύεται από το χάρο και παίρνει το μακρινό ταξίδι που δεν έχει γυρισμό. Δυσαναπλήρωτο το κενό στις καρδιές, στις ψυχές και τις ζωές των τεσσάρων βλασταριών που θα καρτερούν τη μάνα τους να ανοίξει τις φτερούγες της και να πονέσει στον πόνο τους και να κλάψει στο κλάμα τους.

Το ίδιο κενό και στο σύντροφο της ζωής που τόσα όνειρα μαζί έκαναν, πρώτα για το μέγαλωμα και την σωστή ανατροφή των παιδιών και μετά το μέλλον όλων τους. Υπόδειγμα στην κοινωνία, φάρος φωτεινός για τα παιδιά της αγκωνάρι για τον άντρα της.

Τα λίγα αυτά λόγια ακουμπισμένα στο μαρμάρινο τώρα προσκεφάλι της Μαρίας Τάσου Τσουμάνη με την προσμονή να μη μαραθούν ποτέ και να μη σβήσει η μορφή της ποτέ από το νου όλων εμάς που την γνωρίσαμε και την αγαπήσαμε.

Γεια σου Μαρία. Τόσο επίκαιρο σαν τραγούδι, τόσο πρόωρο για το φευγιό σου.

Απ' το Βραδέτο
Νίκος Βασδέκης

* Στη μνήμη της Μαρίας Τάσου Τσουμάνη που έφυγε στις 12-2-07 στα 53 χρόνια αφήνοντας 4 παιδιά...

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ

Στο προηγούμενο τεύχος, ο αποχαιρετιστήριος λόγος στον αείμνηστο **Αλέκο Σκαρβέλη**, ήταν του γείτονα και φίλου του **Γιώργου Παπαπέτρου**. Ζητούμε συγγνώμη για την παράλειψη.

Το «Ζ»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

Γεννήσεις

Θερμές ευχές στην αγαπημένη μας εξαδέλφη **Μαρία Βακόλα** και το σύζυγό της **Ιωάννη Νικολάου** για τον ερχομό του πρώτου του παιδιού. Είθε να είναι πάντοτε γερό κι ευτυχισμένο και να 'ναι πάντοτε γεροί κι εκείνοι, δίπλα του, να το καμαρώνουν σε κάθε του βήμα στη ζωή.

Τζιομάκα Ράνια
Παναγόπουλος Παύλος

ΑΝΩ ΡΑΒΕΝΙΑ

Γεννήσεις

— Ο **Χρήστος** του Βύρωνα **Νίτα** και της Βικτωρίας Φούκη και η **Σοφία Μάνη** απόκτησαν πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι στις 28-12-2006 στη Γερμανία. Να τους ζήσει και ν' αποχτήσουν και άλλα παιδάκια.

Θάνατοι

— Η καλwsυνάτη καλονοικοκυρά **96χρονη Μαριάνθη Ζήση** έφυγε ευχαριστημένη αφήνοντας πίσω της μια στάνη φαμίλια, παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα. Ανάλαφρο το χώμα των Αθηνών που τη σκέπασε για πάντα **μέσα Μαρτίου του 2007**.

Θερμά συλλυπητήρια στα παιδιά της Ελένη και Γιώργο Βακάλη και λοιπούς συγγενείς.

— Η **78χρονη Κατίνα Σιαρένη** αναπαύεται στη Θεσσαλονίκη από τέλη Μαρτίου 2007.

Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς της.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΡΙΣΤΗ

Γεννήσεις

— Η **Χριστίνα** και ο **Μανώλης Ζαρόπουλος** χάρισαν στην Κατερίνα τους ένα υγιέστατο αδελφάκι. Να τους ζήσει γερό και τυχερό.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Θάνατοι

— Πέθανε στο Αίγιο και ετάφη στα Γιάννινα την Μ. Τετάρτη 4 Απριλίου 2007 ο **Αλέξανδρος Βαζάκας**. Άριστος οικογενειάρχης, άφησε πίσω του παιδιά, εγγόνια και την Ευλαμπία του. Συγγενείς, φίλοι και πολλοί Δοβριανίτες τον

ξεκινήσαμε στο μεγάλο ταξίδι του. Ελαφρύ το Γιαννιώτικο χώμα που τον σκέπασε. Αιώνια η μνήμη του.

Μ.Κ.

ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ

Γεννήσεις

— Η **Παναγιώτα Αηδώνη** και ο **Γιάννης** του Αντώνη **Νότη** και της Ειρήνης Ρωμανέλη χάρισαν αδελφάκι στον Αντωνάκη τους στα Γιάννινα στις **23 Μαρτίου 2007**. Να τους ζήσει με υγεία, χαρά και ευτυχία.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΔΙΚΟΡΦΟ

Θάνατοι

— Ο 80χρονος **Χριστόφορος Καρδούνης** από τις **25 Μαρτίου 2007** αναπαύεται στην Ελεούσα Ιωαννίνων. Θερμά συλλυπητήρια.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Συγχαρητήρια

— Στη συμπατριώτισσά μας **Χρυσάνθη Ευθυμίου** καθηγήτρια Φιλολόγο κόρη του Ιωάννου και της δικής μας Ρούλας από τον Ελαφότοπο, που πέρασε ύστερα από κατατακτήριες εξετάσεις στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.

Το «Ζ» μας

Συλλυπητήρια

— Για το θάνατο της αγαπημένης μου Χρυσάνθης Λιόγκα — Ζήνα στα παιδιά της, στο αδελφό της και σ' όλους τους συγγενείς θερμά συλλυπητήρια.

Χαρίκλεια Β. Σακελλαρίου

ΗΛΙΟΧΩΡΙ

Γεννήσεις

— Ο **Αντώνης Ζαμπάκος** και η **Χαρούλα Παππά** απόκτησαν υγιέστατο αγοράκι στα Γιάννινα τέλη Μαρτίου 2007. Να τους ζήσει.

Γάμοι

— Η **Ντιάνα** του Ηλία Γιαννακού και της Ευφροσύνης Σπύ-

ρου παντρεύεται τον εκλεκτό της καρδιάς της **Θύμιο** του Ηλία **Κίτσιου** και της αείμνηστης φίλης και πρώην συμμαθήτριας Χρυσούλας Καλογήρου στα Γιάννινα. Να ζήσουν σαν τα ψηλά βουνά, ευτυχισμένοι, υγιείς, χαρούμενοι και καλούς απογόνους.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΙΤΕΑ

Θάνατοι

— Η 89χρονη **Αθηνά Ι. Γούση** από τις 11-3-2007 αναπαύεται στην Αγία Παρασκευή Ιτέας Ζαγορίου. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΚΑΛΠΑΚΙ

Θάνατοι

— Η 99χρονη **Ευσταθία Χασκή** από τις 20-3-2007 αναπαύεται στην Αγία Σκέπη Καλπακίου. Θερμά συλλυπητήρια.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Θάνατοι

— Η 92χρονη συνταξιούχος δασκάλα **Δωροθέα Αναστ. Τσόμμου**, το γέος Τζούφη αναπαύεται από τις 16-3-2007 στον Άγιο Νικόλαο Κοπάνων στα Γιάννινα. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς....

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Γάμοι

— Παντρεύτηκε ο γιος της Φρειδερίκης Δαρδάνη, Κώστας, υπάλληλος στην Ηλεκτρονική Αθηνών την αγαπημένη του Ελένη Δεδεογλού την Κυριακή 15 Απριλίου στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Περίβλεπτο, στα Ιωάννινα.

Εύχομαι στο νεαρό ζευγάρι ο γάμος τους να είναι στεριωμένος και καλούς απογόνους. Στη δε μάνα του γαμπρού να χαίρεται και να καμαρώνει τους νεο-νυμφούς.

Χ. Παπαδοπούλου

ΠΑΠΙΓΚΟ

Διόρθωση

— Στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας από εσφαλ-

μένη πληροφόρηση καταχωρήθηκε ότι ο Ολυμπιονίκης Κώστας Κεντέρης έγινε πατέρας. Δεν είναι αληθές. Πρόκειται για άλλο μέλος της οικογένειας Εξάρχου του Βασιλείου και όχι του Δημητρίου. Ζητούμε συγγνώμη.

Γεννήσεις

— Στις 13 Απριλίου ε.ε. το νεαρό ζευγάρι **Δάφνης Δήμου** και **Δημητρίου Μπίτου** έγιναν γονείς χαριτωμένης κορούλας. Ευχόμεθα στο ζευγάρι να τους ζήσει η κορούλα τους, να είναι υγιής, ευτυχισμένη και ευλογιμένη από την Ζωοδόχο Πηγή την Παναγία.

Στις γιαγιάδες και παππούδες αμοτέρων των οικογενειών (Δήμου Ιωάννη και Μπίτου Αθανασίου) ευχόμεθα η εγγονούλα τους να είναι πηγή ευτυχίας. Γρήγορα δε να αποκτήσουν και άλλα εγγονάκια.

Οικ. Δημ. Γκέκη

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Γάμοι

— Η **Αμαλία** του Κοσμά Φερντίνου και της Χαράς Σούνδια παντρεύεται τον εκλεκτό της καρδιάς της **Δημήτριο Βαγγέλη** του Παναγιώτη και τη Αικατερίνης, το γένου Μπούτικου στα Γιάννινα. Να ζήσουν, να ευτυχίσουν, απογόνους και όλα του κόσμου τα καλά να αποκτήσουν...

Θάνατοι

— Μεγάλη μέρα, Κυριακάτικο Δελινό του Ευαγγελισμού έφυγε για να ξεκουραστεί στη γειτονιά των αγγέλων ο συμπαθέςτατος καλονοικοκύρης, ο συμπεθέρος **Ανδρέας** του Ηλία **Πάσχου** και της Σοφίας Τάγκα που είχε γεννηθεί στις 17-4-1930 στην Αμφιλοχία. Ανάλαφρο το χιονισμένο χώμα του Αη Θανάση Τσεπελόβου που τον σκέπασε για πάντα.

Θερμά συλλυπητήρια στην πονεμένη σύζυγό του Αθηνά, στα παιδιά του Ηλία Πάσχο, Σοφία και Θύμιο Ι. Τσουμάνη, στα εγγονάκια του και λοιπούς συγγενείς...

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

– Ο Πανω-Σουδενιώτης καθηγητής της Πληροφορικής στο Πανεπιστήμιό μας κ. Δημήτρης Φωτιάδης προσέφερε εις μνήμη του αιμνήστου πατέρα του Ιωάννη Φωτιάδη το ποσό των 2.000 ευρώ για την κατασκευή παραθύρου στη νέα πτέρυγα της Ι. Μονής Ευαγγελιστρίας Άνω Πεδινών.

– Επίσης για το ίδιο σκοπό προσέφεραν οι: Άννα και Δημήτρης Καψάσκης 150 ευρώ, Πόπη και Γιώργος Γκολέτσας 100, Άντα Ζωΐδη Ρόζου 50, η οικογένεια Φατούρου και Β. Δούβλη 80, και η Πάτρα Αναγνωστάκη 20 ευρώ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τους ευχαριστεί θερμά όλους

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

– Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ι. Ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ασπραγγέλων ευχαριστεί θερμά τους χωριανούς που προσέφεραν χρήματα μέχρι τώρα για τη συνέχιση της αγιογράφησης του Ι. Ναού.

Υ.Γ. Η Εκκλησιαστική Επιτροπή παρακαλεί όσους από τους χωριανούς θέλουν να δωρήσουν οτιδήποτε στην εκκλησία μας να έρχονται πρώτα σε συνενόηση με την Εκκλησιαστική Επιτροπή.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

– Ο κ. Κων/νος Βλαστός στη μνήμη της συζύγου του Αικατερίνης 300 ευρώ.

– Η κ. Λευκοθέα Οικονομίδη στη μνήμη του πατέρα της Σπυ-

ρίδωνος Οικονομίδη 500 ευρώ.

– Ο κ. Αθανάσιος Οικονομίδης στη μνήμη Σπυρίδωνος Οικονομίδη 100 ευρώ.

– Η κ. Ταρσίτσα Φαΐτά 50 ευρώ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Αγίου Νικολάου Ελαφοτόπου

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

– Η κ. Μαρίκα, χήρα Επαμεινώνδα Ράπτη κατέθεσε χρηματικό ποσό στην Εκκλησιαστική Επιτροπή για την αποπεράτωση του οστεοφυλακείου.

Η Εκκλ. Επιτροπή

ΚΗΠΟΙ

– Εις μνήμη Γεωργίου Σάρρου, αντί στεφάνου κατέθεσαν χρηματικά ποσά υπέρ του **Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Κήπων** οι κάτωθι:

Η σύζυγός του Αθηνά, 100 ευρώ

Οι οικογένειες: Σόλωνος Δερδεμέζη 50, Δημητρίου Σάρρου 50, Μιχαήλ Βλάχου 50, Αγγέλου Γκρουΐδη 30, Κώστα Γαραντζιώτη 50, Λαμπρινής Βασδέκα 20, Ερασμίας Βούρβου 30, Παναγιώτα Παππά 50, Νικολάου Παπαστεργίου 30, Αθανασίου Νίκα 30, Φίλιππα Ντίνη 20, Σακελλάρη 20, Σταφάνου Γεωργίου 20, Στεφάνου Τσέφα 20, Βασιλείου Μωραΐτη 20, Άρη Τσουμάνη 20, Σπύρου Δερδεμέζη (από Νέα Υόρκη) Δολάρια 100, Απόστολου Γκούνη 50 ευρώ, Αδελφότητα

Βίτσας 100, Δήμαρχος Τύμφης 50, Αγάπιος Τόλης 50, Φιλομήλα Δούκα 70, Μενέλαος Μακρής 50.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Αγίου Νικολάου ευχαριστεί.

– Επίσης κατέθεσαν χρημ. ποσά υπέρ του **Πολιτιστικού Συλλόγου Κήπων** η σύζυγός του Αθηνά 100 ευρώ, και η οικογένεια Σόλωνος Δερδεμέζη 50 ευρώ, η οικογένεια Γρηγορίου Κόκκορη υπέρ της **Μονής Δουραχάνης** χρηματικό ποσό, η οικογένεια Γεωργίου Τσέφα στον **Άγιο Γεώργιο Νεγάδων** χρηματικό ποσό, η οικογένεια Νεοπολέμου Βασδέκη στην **Παναγιά Κάτω Βίτσας** χρηματικό ποσό η οικογένεια Κώστα Δαλκαβούκη στον **Άγιο Αθανάσιο Μονοδενδρίου** χρηματικό ποσό, η κα Ναυσικά Αλεξίου στο **Άσυλο Ανιάτων Ιωαννίνων** χρηματικό ποσό. Ο βουλευτής της Ν.Δ. Κώστας Τασούλας εις μνήμην Γεωργίου Σάρρου διέθεσε χρηματικό ποσό υπέρ κοινωφελούς σκοπού.

– Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Κήπων για την προσφορά του αιμνήστου Γεωργίου Σάρρου ως μέλους της εκκλησιαστικής επιτροπής, αλλά και ως ιεροψάλτου της ενορίας μας προσφέρει δωρεάν τη νεκρώσιμη ακολουθία και ας είναι αιωνία η μνήμη του.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 100

Βάντζιου Κική

ΕΥΡΩ 70 (100\$)

Ζαχάρη-Σταματοπούλου Χαρά

ΕΥΡΩ 50

Καπνίσση Αθηνά
Τότσα Αφροδίτη

ΕΥΡΩ 30

Χόρεβας Δημήτριος
Παπανικολάου Νικόλαος
Παπανικολάου Παναγιώτης
Σκούρη Ναυσικά
Χούνος Νέστορας

ΕΥΡΩ 20

Ζησιμάτου Ελευθερία
Σκράπη Παρασκευή
Φώτου Σωκράτης
Σαρηγιάννη Ερμιόνη
Κοντοκάλης Βασίλειος
Γαμπρίσιος Χρήστος

Γκρουΐδου Αμαλία
Φωτέσιος Κων/νος
Βλαχοπούλου-Κουμπή Αμαλία
Ιωσηφίδης Βασίλειος
Τσίλης Απόστολος
Σκούρης Κων/νος
Τζουμάκας Μιχαήλ
Χρονόπουλος Άγγελος
Φερενίκου Έφη
Νάτσας Στέφανος

ΕΥΡΩ 15

Βλάχος Γεώργιος
Βαρζώκα Αγγελική
Αποστόλου Κλεοπάτρα
Αποστόλου Ανδρέας
Αποστόλου Ηλέκτρα
Πρωτόπαππας Γεώργιος
Παπαϊωάννου-Βλάχου Μερóπη
Εμμανουηλίδης Ζήσης
Γαλανοπούλου Ελεωνόρα
Γαλανόπουλος Στέφανος
Λέκκος Ιωάννης
Βαταβάλης Απόστολος

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

★

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΕΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟ
Α' Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑ
Β' Αντιπρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑ ΒΑΣΙΛΗ
Γεν. Γραμματέα
ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΙΩΑΝΝΗ

Ταμία

ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΛΥ

Μέλος

ΖΑΧΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟ

Μέλος

Αριστίνδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ-ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΒΑΚΑΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΕΜΟΥ-ΤΣΟΥΠΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΚΟΥΡΤΗ ΕΛΕΝΗ
ΥΦΑΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

★

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44
και στο Μυροπολείο
ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. 26510 26266
Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 15 ΕΥΡΩ
Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ
Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

★

Τυπογραφεία:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπέρη)
Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845
Ιωάννινα 454 44

**ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ**

– Ο **Σπύρος Καπελίδης** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη των γονέων του Γιώργου και Φεβρωνίας και των αδελφών του Κώστα, Κλεόβουλου και Σοφίας.

– Η **Ειρήνη Δάνου** προσέφερε στο Περιοδικό μας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη των γονέων και συγγενών της.

Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ ευχαριστεί θερμά.